

Keszthelyi Életfa Óvoda

**„TISZTA FORRÁS”
P E D A G Ó G I A I P R O G R A M**

2022.

Tartalomjegyzék

I. Az intézmény jellemző adatai.....	6
II. Pedagógiai programunk küldetése, filozófiája	15
III. Pedagógiai programunk céljai és feladatai	16
IV. A program megvalósításának személyi és tárgyi feltételei	20
V. A különböző továbbképzéseken szerzett ismeretek és kompetenciák szervezeti egységen belül történő átadásának módszertana, eljárása	22
VI. Az óvoda szűkebb és tágabb környezete	24
VII. A program nevelési feladatrendszere	26
VIII. A speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére biztosítandó, iskolakezdésre felkészítő célzott foglalkozások.....	34
IX. Fejlesztési területek.....	35
X. A különböző tevékenységi formák és szintereik bemutatása	40
XI. Nevelési programunk végrehajtásához szükséges tervezési feladatok. Pedagógiai munka tervezése, mérése, értékelése	53
XII. Óvodánk dokumentációs rendszere.....	55
XIII. Az óvoda hagyományos ünnepei.....	58
XIV. Inkluzív pedagógia - Integráció a sajátosságok megőrzésével, a különbségekhez való alkalmazkodással – avagy a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések...	60
XV. Óvodai integrációs program	61
XVI. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek.....	64
XVII. A család- óvoda kapcsolata - Az óvoda családsegítő és családokat támogató tevékenysége.....	65
XVII. Differenciálás: a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése	65
XIX. Az óvoda kapcsolatrendszere	71
XX. A gyermekek fejlettségállapotának mérése - A pedagógiai munka dokumentációi .	79
XXI. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén	81
XXII. A nevelési program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések.....	81
XXIII. Legitimációs záradék	82

Keszthelyi Éleffa Óvoda
„TISZTA FORRÁS”
PEDAGÓGIAI PROGRAM

Intézmény OM-azonosítója: 032334	Készítette: <div style="text-align: center;"> dr. Demeter Győzőné Általános vezetőhelyettes </div>
Legitimációs eljárás	
Nevelőtestület / szakmai munkaközösségek nevében: <div style="text-align: center;"> Fülesi Beáta </div> Alkalmazotti közösség nevében: <div style="text-align: center;"> Czigányné Kirchner Tünde </div>	Szülői szervezet nevében: <div style="text-align: center;"> </div>
A Pedagógiai Program módosítása - 2022. november 1-jei hatályba lépéssel – a magasabb jogszabályban - Nkt. 26. § (1) bek. - meghatározottak alapján a Fenntartóra nem terhel többletkötelezettséget.	
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> dr. Demeter Győzőné Általános vezetőhelyettes </div> <div style="width: 45%; text-align: right;"> Fenntartó nevében </div> </div>	
A Pedagógiai Programot az intézmény vezetője döntési hatáskörében Nkt. 26. § (1) bek. alapján a/ 2022. (08.31.) számú határozatával jóváhagyta.	
..... Általános vezetőhelyettes	
A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható: keszthelyiovodak.hu	Érvényessége: 2022.11.01-től visszavonásig
Ph.	

BEVEZETŐ

"Milyen embert is akarunk formálni? A válasz egyszerű: egészséges testű, akaraterős, jó ítéletű, értelmes, tette kész, szép célokért hevülő és áldozó embereket, akik meg tudják érteni és élni a szépet és nagyot minden téren, akik az életüket ki tudják tölteni tartalommal, akik megértik a dolgok összefüggéseit, akik átérzik azt, hogy emberi közösségekben élnek, amely csak a kölcsönösségen, méltányosságon, és jóakaraton épülhet."

Szent-Györgyi Albert

BEVEZETŐ GONDOLATOK

Pedagógiai hitvallásunk szerint a kisgyermekkor az emberi élet „aranykora”: a legszebb, legérzékenyebb, legnyitottabb kor. Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen csoda. Felgyorsult és változó világunkban egyre nagyobb a szülők és az óvodapedagógusok felelőssége abban, hogy megőrizzük a gyermekkor nyugalma és derűjét.

Közös küldetésünket a „**Tiszta forrás**” című Pedagógiai programban fogalmaztuk meg, amely a pedagógiai és pszichológiai eredmények figyelembevételével, a magyar kultúra és mentalitás hagyományainak tiszteletben tartásával készült. Összeállítása során együtt gondolkodva, összefogva, a legtáplálóbb „**Tiszta forrásból**” merítve, a legjobb tudásunk szerint állítottuk össze hozzáadva azokat az értékeket, amelyeket megalapozásként útravalóként adunk a gyermekeknek az óvodáskor éveiben.

Pedagógiai programunk az Óvodai nevelés országos alapprogramjának elvei alapján, valamint a Keszthelyi Életfa Óvoda nevelőtestületének aktív együttműködése eredményeként született meg. Célunk az volt, hogy az egységes szellemiség mellett az egyes intézmények helyi sajátosságait, szokásait, egyéni arculatát megőrizzük és tiszteletben tartjuk óvodapedagógusaink módszertani szabadságát. Bízunk abban, hogy a hozzánk járó gyermekeknek életre szóló élményeket, tapasztalatokat és pozitív érzelmeket nyújtunk, megalapozva azokat a képességeket, amelyekre szükségük lesz e gyorsan változó világunkban.

A Pedagógiai Program jogszabályi háttere

- 2011. évi CXCV törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm.rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CLXXIX. Törvény a nemzetiségek jogairól
- 1997. évi XXXI. tv. a Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 277/1997. (XII. 22.) Korm.rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről
- Az 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó Gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- A pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. LXXIX. törvény
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.)
- Az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet
- A Keszthelyi Életfa Óvoda hatályos Alapító Okirata

Az óvoda működési és szakmai tevékenységét meghatározó útmutatások (Oktatási Hivatal):

- A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének irányelve
- https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/A_Sajatos_nevelési_igényű_gyermekek_ovodai_nevelésének_irányelve.docx
- Összevont Önértékelési kézikönyv, Hatodik, javított kiadás
- https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/psze/Onertekelesi_kezikonyv_2022.pdf
- Útmutató a pedagógusok minősítési rendszerében a Pedagógus I. és Pedagógus II. fokozatba lépéshez Hatodik, módosított változat
- https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/pedminosit/2021/utmutato_a_pedagogusok_minositési_rendszereben_6.pdf
- KIEGÉSZÍTŐ ÚTMUTATÓ az Oktatási Hivatal által kidolgozott, Útmutató a pedagógusok minősítési rendszerében a Pedagógus I. és Pedagógus II. fokozatba lépéshez c. dokumentumhoz

– https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/ovoda_kieg_2018.pdf

I. Az intézmény jellemző adatai

Az intézmény bemutatása

A Keszthelyi Életfa Óvoda és a hozzá tartozó tagóvodák: Gagarin Utcai, Kísérleti Utcai, (jelenleg szünetel) Sopron Utcai, Tapolcai Utcai, Vörösmarty Utcai óvodák, integrációval létrehozott intézmény. A törvényi változások tükrében, Pedagógiai programunkat többször módosítottuk, átdolgoztuk. A legnagyobb módosítás 2007-ben történt, fenntartói döntésen alapuló intézményi átszervezésből adódóan. Tartalom és a feldolgozási módok tekintetében különböző helyi pedagógiai programok egybefoglalását alkotta meg akkor a nevelőtestület.

A közoktatás-irányítási rendszerben az intézményi szintünket a szakmai önállóság jellemzi, melynek legfontosabb eleme a szakmai-pedagógiai tevékenység tartalmának meghatározása. Intézményünk önálló jogi személy, szervezetének, működésének szabályait az érvényes törvényi keretek között önállóan határozza meg. Óvodánk a gazdálkodás szempontjából részben önálló, a fenntartó által működtetett, önálló jogkörrel felruházott gazdálkodó szervezethez tartozik. A munkáltatói jogkör gyakorlója az óvodavezető.

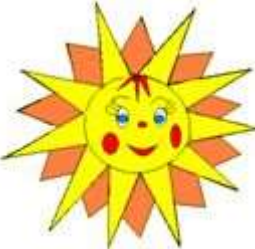

Intézményünk működése 5 feladat ellátási helyen, 24 óvodai csoportban történik. Óvodáink a város más – más pontján várják a gyermekeket. Mindegyik rendezett belső terekkel, családi csoportszobákkal biztosítja a kreatív gyermekkor átélését. Óvodáink tágas udvarral rendelkeznek, amelyek kiváló lehetőséget nyújtanak minden évszakban az udvari tevékenységekre: játékra, kertészkedésre, megfigyelésekre, játékos kísérletezésekre.

Férőhelyek

Ssz.	Óvodák neve	Csoportok száma	Maximális férőhely
1.	Keszthelyi Életfa Óvoda	8	200 fő
2.	Keszthelyi Életfa Óvoda Gagarin Utcai Tagóvodája	5	125 fő
3.	Keszthelyi Életfa Óvoda Kísérleti Utcai Tagóvodája (szünetel)	0	0 fő
4.	Keszthelyi Életfa Óvoda Sopron Utcai Tagóvodája	5	125 fő
5.	Keszthelyi Életfa Óvoda Tapolcai Utcai Tagóvodája	2	50 fő
6.	Keszthelyi Életfa Óvoda Vörösmarty Utcai Tagóvodája	4	100 fő

	Összesen:	24 csoport	600	fő
--	------------------	-------------------	------------	-----------

Intézményünk adatai

	<p>Keszthelyi Életfa Óvoda 8360 Keszthely, Vaszary Kolos utca 12. Tel/fax.:83/510-332 Email: eletfaovoda@keszthelynet.hu</p> <p>Általános vezető helyettes: Dr. Demeter Győzőné</p> <p>Általános helyettes: Fülesi Beáta</p>
	<p>Keszthelyi Életfa Óvoda Gagarin Utcai Tagóvodája 8360 Keszthely, Gagarin utca 6. Tel./fax.:83/311-343 Email: gagarinovi@keszthelynet.hu</p> <p>Tagóvoda vezető: Horváth Dóra</p>
	<p>Keszthelyi Életfa Óvoda Kísérleti Utcai Tagóvodája 8360 Keszthely, Kísérleti utca 10. Jelenleg szünetel</p>
	<p>Keszthelyi Életfa Óvoda Sopron Utcai Tagóvodája 8360 Keszthely, Sopron utca 16. Tel/fax.:83/312-056 Email: sopronovi@keszthelynet.hu</p> <p>Tagóvoda vezető: Bertók Csabáné</p>
	<p>Keszthelyi Életfa Óvoda Tapolcai Utcai Tagóvodája 8360 Keszthely, Tapolcai utca 1/a. Tel.:83/312-862 Email: tapolcaiovi@keszthelynet.hu</p> <p>Tagóvoda vezető: Kovács Imréné</p>

	<p>Keszthelyi Életfa Óvoda Vörösmarty Utcai Tagóvodája 8360 Keszthely, Vörösmarty utca 1/b. Tel/fax.:83/311-481 Email: vorosmarty@keszthelynet.hu Tagóvoda vezető: Kovács Erika</p>
---	--

Alapfeladataink

Óvodánk része városunk intézményrendszerének. Ellátja mindazon feladatokat, amelyeket az óvodafenntartó önkormányzat az alapító okiratban feladatává tett.

Intézményünk alaptevékenysége:

Óvodai nevelés /szakágazat száma: 851020/, sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai kormányzati funkció keretében azon gyermekek nevelése, ellátása, amelyeket az alapító okirat magában foglal.

Az óvoda alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

	kormányzati funkciószám	kormányzati funkció megnevezése
1.	013350	Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok
2.	091110	Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
3.	091120	Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai
4.	091140	Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai
5.	096015	Gyermekekétképzés köznevelési intézményben
6.	096025	Munkahelyi étképzés köznevelési intézményben

Alapító okirat száma: 1/206-4/2022

Az óvodai nevelés nyelve: magyar

Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározása (Óvodai nevelés országos alapprogramja)

- a gyermeket - mint fejlődő személyiséget - szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg;
- a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be;
- az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

**Keszthelyi Éleffa Óvoda
„TISZTA FORRÁS”
PEDAGÓGIAI PROGRAM**

Óvodák bemutatkozása

Életfa Óvoda

„Amikor örökségről beszélünk, általában arra gondolunk, ami atyáinktól hagyatékként reánk maradt. Lehet ez szemmel látható, kézzel fogható tárgyi érték, mint szerszám, fegyver, ékszer, ház vagyon. Lehet azonban szemmel nem látható és kézzel nem fogható szellemi kincs: gondolat, eszme, erkölcsi magatartás, tettek sorozata, mindaz, ami évszázadok során lépésről-lépésre előbbre vitt egy nemzetet, vagy az egész emberiséget.”

(Wass Albert)

Óvodánk a nyugati városrészben a Szent család templomkert, a Csókakő-patak és lakóházak ölelésében található. Az udvaron árnyas fák lombja alatt természetes anyagú, színes mozgásfejlesztő játékok találhatók. Aszfaltos területünk alkalmas mozgásos játékokra, sporttevékenységek, rendezvények szervezésére is. A csoportszobák esztétikusak, tágasak, világosak és harmóniát sugároznak. A tornaterem mérete és felszereltsége kiváló lehetőséget teremt a gyermekek mozgásigényének kielégítésére, mozgáskultúrájuk fejlesztésére.

Gazdag óvodai életünk során alapvető és legfontosabb tevékenységi forma a játék, kiemelve annak önkéntességét, a gyermekek egyéni vágyainak és ötleteinek kibontakoztatását. A játék élményforrás, mindeközben a személyiségfejlesztés legeredményesebb és legváltozatosabb színtere. Ennek során szerzik a legtöbb tapasztalatot: átélik a létezés örömét, ismerkednek a világgal, fejlődnek anyanyelvi és értelmi készségeik, képességeik, társas kapcsolataik, kreativitásuk, kitartásuk. A játékba illesztve történnek a komplex és célzott tartalmú értelmi, érzelmi és testi készségeket, képességeket fejlesztő tevékenységek. Napirendünkkel is biztosítjuk kiemelt szerepét és feltételeit. A mással nem helyettesíthető játék személyiségfejlesztő hatására alapozunk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésénél is.

Nevelési gyakorlatunk alapja a környezethez, a tájhoz, az itt élő emberekhez kötődő érzelmi viszonyulás. Sajátos arculatunkat a hagyományaink, jeles napjaink ápolása adja, tudatosan építve az óvodáskor jellemzőire, a természetben gyökerező tevékenységek érzelemfokozó hatására. Ehhez nélkülözhetetlen a szülőföld szeretetére való nevelés. Elsősorban azokat a hagyományokat ünnepeljük, amelyek a természet állandó körforgásához, az évszakok változásához igazodnak. Ez magában foglalja minden nevelési területünket, azzal a szándékkal, hogy óvodásaink minél többet vegyenek észre világunkból, és érzékennyé, nyitottá váljanak társaik, és a környezetük iránt.

Nevelőtestületünk jó közösséget alkot, szakmailag felkészült, pedagógiai megújulásra törekvő pedagógusokból áll. Szakmai ismereteik, nevelői attitűdjük és érdeklődésük harmonikusan egészítik ki egymást, így a gyermekek számára színesebben, élményszerűbben tudják az értékeket közvetíteni. Mindezt mesével, játékkal, énekkel és sok-sok szeretettel.

Keszthelyi Életfa Óvoda Gagarin Utcai Tagóvodája

„A gyerek olyan, mint a pillangó a szélben: egyesek magasabbra szállnak, mint mások, de mindegyikük legjobb tudása szerint repül. Miért hasonlítanánk hát össze őket? Mindegyik más. Mindegyik különleges. Mindegyik gyönyörű!”

(ismeretlen szerző)

Óvodánk a város déli részén helyezkedik el, kellemes környezetben a város egyetlen bölcsődéje, a Csány-Szendrey ÁMK és a középiskolai kollégium szomszédságában. Az óvoda épülete sajátos, a földszinten öltözők, nevelői szoba, tornaterem logopédiai és fejlesztő helyiségek vannak. Az emeleten találhatóak meg a csoportszobák, mosdók és a tálló-melegítő konyha. Csoportszobáink esztétikusak, világosok, hangulatuk az ott dolgozó óvodapedagógusok ízlését tükrözi. Játékaink korszerűek, a fejlesztő játékok és eszközök tárházát folyamatosan fejlesztjük.

Udvarunk mely két részből tevődik össze, tágas, nagy fákkal árnyékolva, melyen vizesblokk is található. A gyermekek mozgásigényének kielégítésére a nagy minden igényt kielégítő udvarunkon kívül, a jól felszerelt tornatermünk is hozzájárul. Óvodai nevelésünk folyamatában - 5 csoportban 125 férőhelyen – vegyes életkorú csoportokba fogadjuk a gyermekeket. Nevelőtestületünket, mely 10 óvodapedagógusból áll, a meleg, elfogadó, gyermeket tisztelő, humánus, okosan szerető magatartás vezérli. Oktató-nevelő munkánk segítője, az 5 fő képesített dajka és 1 fő pedagógiai asszisztens. Mindnyájan azonos nevelői értékeket vallunk. A gyermekek iránt támasztott igényeink és elvárásaink egységesek. Meleg, elfogadó, gyermekeket tisztelő, humánus attitűd vezérel minket hivatásunkban. Óvodánk életmódjának megszervezésében folyamatos, rugalmas napirendi keret biztosítja a legmegfelelőbb feltételeket. A gyermekekkel való foglalkozás, személyiségük kibontakoztatásához, fejlődéséhez való hozzájárulás, a nap minden szakaszában változatos tevékenységek közben történik.

Nevelőmunkánk rendezői elvei

- játékosság, folyamatosság, rugalmasság
- a gyermek egyéni sajátosságaira és fejlődési tempójára épített képesség fejlesztése nyugodt, szeretetteljes légkörben
- értékek megőrzése, hagyományok tisztelete és átörökítése

Olyan óvodai élet kidolgozásán fáradozunk, amelyben a gyermekek alapigénye:

- biztonságérzet
- szeretetérzet
- védettség biztosítva van.

Természetes módon fogadjuk el a másságot. Óvodánk évek óta fogadja a sajátos nevelési igényű gyermekeket.

Keszthelyi Életfa Óvoda Kísérleti Utcai Tagóvodája: jelenleg szünetel.

Keszthelyi Életfa Óvoda Sopron Utcai Tagóvodája

*„Ha fölgyújtjuk a gyermekekben a veleszületett szikrát,
azzal mindig olyan magaslatok felé nyitunk utat, ame-
lyekről álmodni sem mertünk volna”*

(Kristina Barnett)

Óvodánk, városunk északi részén helyezkedik el. Családi házas környezetben, rendezett ker-
tekkel körülvéve. Sétáink során megfigyelhetjük az őszi munkálatokat, a tavasz első virágait,
nyáron a zöld ruhába öltözött természetet. A hozzánk nagyon közel lévő Festetics kastély
parkjában gyönyörű környezetben figyelhetjük meg az évszakok változásait.

Intézményünk 5 osztatlan életkorú csoport számára ideális színhelye a játéknak. Csoportszo-
báink szépek, világosak, sok növényvel díszítettek. Olyan berendezési tárgyakkal vannak fel-
szerelve, amelyek lehetőséget adnak a gyermekeknek a tartalmas, nyugodt tevékenységekre.

2018-ban óvodánk energetikai korszerűsítése pályázat keretein belül megújult, kívül-belül,
megszépült.

Udvarunk jól felszerelt, tágas, nagy füves területtel, sok lehetőséget ad a környezeti tapasza-
lat szerzés mellett a gyermekek testi képességeinek fejlesztéséhez is. Tornaterem hiányában a
lendületes nagy mozgások színtere is az óvoda udvara.

Hisszük és valljuk, hogy az óvodás korban megszerzett ismeretek, készségek, szokások egész
életen át meghatározó jelentőségűek maradnak.

Nevelési filozófiánk:

- A gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségfejlesztése
- Az érzelmi biztonság, szeretetteljes légkör megteremtése
- Az életkori és egyéni sajátosságokat figyelembevevő személyiségfejlesztés
- Hagyományok, értékek megóvása
- Máság elfogadására, tiszteletére nevelünk.

Nevelőtestületünket 10 fő óvodapedagógus alkotja, munkánkat segíti 5 fő szakképzett dajka,
és feladattól függően 1-2 fő pedagógiai asszisztens.

Gyermekeket szerető, odaadó, lelkiismeretes munkát végző dolgozóink nap, mint nap azért
fáradoznak, hogy a gyermekeink jól érezzék magukat az óvodai légkörben és ez által fejlődé-
sük biztosítva legyen.

Keszthelyi Életfa Óvoda Tapolcai Utcai Tagóvodája

„Megismerni, de nem megváltoztatni gyermekeinket. A felfedezés örömén, a megtapasztalás élményén keresztül segíteni őket egyéni képességeik kibontakoztatásában.” (Ismeretlen szerző)

Óvodánk az emeletes házak között kis zöld szigetként, barátságos, hívogató épületével, tágas udvarával várja a gyermekeket.

A két vegyes életkorú csoport a Méhecske és Vízipók nevet viseli.

A gyermekekkel 4 óvodapedagógus és 2 dajka foglalkozik.

A mesék, versek, dalok átszövik mindennapjainkat, játékos formában ismerkedhetnek a matematikával, megfigyelhetik környezetük változásait, a természet szépségeit. Változatos eszközök használatával fejlődik kézügyességük, kreativitásuk. A szervezett tevékenységeken kívül különböző szakkörök várják az érdeklődőket: néptánc, futball, hittan.

Őrizzük a néphagyományokat:

- Márton napot ünneplünk
- Luca napozunk
- Újévet köszöntünk
- Kisze bábót égetünk
- Májusfát állítunk.

Zöld napokat tartunk:

- Takarítási-,
- Víz-,
- Állatok Világnapja,
- Madarak és fák napja,
- Föld napja.

Rendezvényekre várjuk a szülőket: Kerti parti, játszóházak, munkadélutánok.

Rendszeresen látogatunk színházi előadásokat a Balaton színház bérletes előadásain, és színvonalas vendég előadásokat hívunk az óvodába: báb és zenés műsorokat, valamint minden jeles ünnepről óvodai szinten is megemlékezünk.

A barátságos, meleg, családi légkör, a kialakított szokás és szabályrendszer segít abban, hogy gyermekeink biztonságban, jól érezzék magukat, szeretetteljes odafordulást tapasztalva az itt dolgozóktól.

Keszthelyi Életfa Óvoda Vörösmarty Utcai Tagóvodája

„Két dolgot kell adni a gyermekeknek: gyökereket és szárnyakat.”

(Johann Wolfgang Goethe)

Óvodánk a város központjában helyezkedik el. Közvetlen közelében van városunk legnagyobb parkja, amelynek sétaútajain könnyen elérhető a Balaton part, a múzeumok, a színház, a könyvtár, a hajó- és vasútállomás. Központi fekvése ideális lehetőséget nyújt az állat- és növényvilág változásainak közvetlen megfigyelésére, az emberi tevékenységek megtapasztalására. Óvodánkban négy osztatlan életkorú csoport működik.

Csoportjainkban az általános óvodai fejlesztés mellett speciális tevékenységeket is nyújtunk:

- kompetencia alapú nevelés
- kézműves- és kismesterségek
- néphagyományok és ének-zene

Mindennapi munkánk során nagy figyelmet szentelünk a játéknak, mint a gyermeki személyiség fejlődésének elsődleges színterére. A napi tevékenységeinket is ennek figyelembevételével tervezzük meg.

A művészeti tevékenységekre alapozva szeretnénk a gyermeki lélekre hatni, ahol az alkotás öröme is segíti a gyermekeket a sikerélmény megélésében.

Törekszünk a folyamatos pedagógiai megújulásra. A „Sajtkukacda” csoport örömmel vett részt a város és több intézménye által benyújtott és elnyert TÁMOP 3.1.4. Kompetencia alapú oktatási projektben. A csoport 2009/2010-es tanévtől e szerint a nevelési program szerint működik. Óvodánk többi csoportja is figyelemmel kísérte és segítette tevékenységüket.

Óvodai életünkbe szívesen bekapcsolódnak gyermekeink szülei is, hisz szorosan együttműködve éljük el a gyermekek optimális intellektuális, közösségi és érzelmi fejlődését. Ennek egyik színtere az óvodában szervezett ünnepek előtti játszóházak és a május végén tartott családi nap. Utóbbi évek óta a Helikon Horgászegyesület Vízitelepén tartjuk.

Anyagi lehetőségeinket bővítik a „Jóakarát Óvodai Alapítványunkra” beérkező szülői felajánlások.

Nagyon fontos számunkra, hogy óvodásaink kiegyensúlyozottak, vidámak és magabiztosak legyenek, akik kíváncsiak és nyitottak az őket körülvevő világra és egyéniségük megtartása mellett magabiztosan indulnak majd az iskolába.

II. Pedagógiai programunk küldetése, filozófiája

„...nem az a feladatunk, hogy a felnövekvő generációnak meggyőződésünket közvetítsük. Hozzá kell segítenünk, hogy a saját ítélő erejét, a saját fel-fogóképességét használja. Tanuljon meg a saját szemével nézni a világban. A mi vélekedéseink és meggyőződéseink csak a mi számunkra érvényesek. Az ifjúság elé tárjuk őket, hogy azt mondjuk: így látjuk mi a világot. Nézzétek meg most már ti is, milyennek mutatja magát nektek. Képességeket ébresszünk fel, és ne meggyőződéseket közvetítsünk.” (Rudolf Steiner)

Óvodánk nevelésfilozófiája:

A napjainkban világszerte zajló gyors változások erősítik bennünk annak a fontosságát, hogy gyermekeinkben felébresszük a tanulás iránti vágyat, amely végig kíséri őket egész életük során. Annak érdekében, hogy felkészítsük a gyermekeket a belsőleg motivált tanulásra, helyi Pedagógiai programunk igyekszik megalapozni a jelenkor és a jövő kihívásaihoz elengedhetetlen attitűdöket, készségeket és képességeket. Tervszerű, tudatos pedagógiai munkával fejlesztjük a gyermekek képességeit, a közösségben végezhető sokszínű tevékenységeken, műveltségterületeken keresztül közvetítjük számukra az egyetemes emberi kultúra értékeit.

Tiszteljük a magyar hagyományokat, és tudjuk, hogy ezek a múlt értékeit, és ősünk üzenetét hozzák a jelenbe. az intézmény nevelőléggöre nyugodt, szeretetteljes, családias. A dolgozói elkötelezettség és csapatmunka alapvető emberi értéke óvodánkban. Nevelőmunkánk legfőbb szövetségesei a szülők. A család, és az óvodai nevelésünk egymást kiegészítve segíti a gyermekek személyiségének kibontakoztatását. Fontosnak tartjuk a folyamatos beszoktatást, ami a gyermekek egyéni fejlődési üteméhez, igényeihez igazodik. A jeles napjaink mindegyikén a szülők lelkes résztvevőként kapcsolódnak be. Pedagógiai programunkból adódóan az évkörhöz kapcsolódva rendszeresen visszatérő hagyományaink, jeles napjaink vannak.

Nevelési programunk olyan életfeladat teljesítésére orientál, amelyben a gyermekek megtanulnak eligazodni az őket körülvevő környezetben, megtanulnak: beszélni, tevékenykedni, együttműködni, miközben különféle viselkedésformákat sajátítanak el. Mindezt jól szervezett tevékenységgel, nevelői segítséggel, a mindennapi élet feltételeivel és eszközeivel biztosítjuk.

Pedagógiai programunkban kiemelt hangsúlyt kap

- A gyermekközpontú, szeretetteljes, családias légkörben megvalósuló nevelés.
- A gyermekek egyéni különbségeinek figyelembevétele, és a családi nevelést kiegészítő szocializáció, - számítva a szülők együttműködésére.
- A gyermekek testi-lelki gondozása, érzelmi biztonságuk megteremtése a személyiség minél teljesebb kibontakoztatása érdekében.
- A családhoz, földhöz, néphez, a hazához fűződő érzelmi kötődés megalapozása
- A néphagyományörzés, a kulturális értékek átadása és a természetszeretet hatásrendszerével a gyermekek intellektuális érzelmeinek tudatos fejlesztése.

- Nevelésünk a gyermekek alapvető tevékenységére, a játékra, mozgásra, a környező világ tevékeny megismerésére, a kommunikációra, a mesére és művészi élménynyújtásra épít.

Óvodánk küldetése

- A gyermekek sokoldalú, az életkori és egyéni sajátosságokat figyelembe vevő személyiségfejlesztését tartjuk fontosnak, messzemenően szem előtt tartva az óvoda, óvó - védő, szocializációs és nevelő - személyiségfejlesztő funkcióinak érvényesülését.
- A gondolkodásmód, az életmód, a szokásrendszer alakítása során, a természet szeretetére nevelés, az elődeink általi társadalmi és természeti értékek megóvására törekvés, valamint a fenntarthatóság szemléletét közvetíti.
- A gyermekeket képessé tesszük egyéni fejlődési ütemük figyelembevételével az iskolai élethez szükséges ismeretek és szokások megismerésére és alkalmazására.
- A családok hatékony és folyamatos bevonásával, élethosszig tartó folyamattal és holisztikus szemlélettel kívánjuk elérni.

Kiemelten kezeljük:

- a gyermek személyiségének tiszteletben tartását, elfogadását és fejlesztését
- a gyermeki jogok általános és egyéni betartását
- a gyermek, mint fejlődő személyiség különleges védelmét
- a gyermeki önállóságot, egészséges öntudatot, önmegvalósítási lehetőségét, és a gyermek mindenekfelett álló érdekének érvényesítését

III. Pedagógiai programunk céljai és feladatai

A Pedagógiai program célja

- A gyermekek érdeklődésére, világra nyitottságára alapozva olyan érzelmi gazdagodást, gyakorlati tapasztalatokat és értelmi fejlődést nyújtó nevelés megvalósítása, amely komplex élmény és tevékenységrendszerre épülve, segíti a gyermekek környezettudatosságának kialakulását.
- A spontán és tervszerűen szerzett ismeretek rendszerezése, kiegészítése, önkifejezési formák megnyilvánulásának elősegítése, ezzel előkészítve a későbbi életszakaszra való felkészülést.
- Boldog, kiegyensúlyozott, érzelmi biztonságot nyújtó személyiség fejlesztés az életkori, sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem, valamint a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek figyelembevételével.
- A családi nevelés kiegészítése, a családdal való együttműködés, a gyermekek esetlegesen meglévő hátrányainak csökkentése.
- Az emberi értékek, erkölcsi normák továbbítása, (közösségi magatartási szabályok, empátia, tolerancia, másság elfogadása stb.)

- A magyarság- tudat megalapozása, a nemzeti értékeink megismerése, átadása, megőrzése (népzene, néptánc, népi hagyományok, mesterségek stb.);

Gyermekkép

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai tényezők, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi-, és lelki szükségletei vannak.

A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Óvodánkban a nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszünk, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek, előnyei kiteljesedjenek. Nevelőmunkánk során nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a gyermeki személyiség érzelmi töltést nyújtó, komplex fejlesztésének. További célunk olyan gyermeki személyiség fejlesztése, mely alkalmassá teszi társadalmi feladatainak teljesítésére, miközben önmagával belső harmóniára és környezetével (természeti és társadalmi) pszichoszociális egyensúlyra törekszik.

Óvodakép

Pedagógiai Programunkat a magyar óvodai neveléstörténet hagyományaira, pedagógia- pszichológiai eredményeire, nemzeti sajátosságainkra és saját jó gyakorlatunkra építjük, – kiemelt szerepet szánva a gyermekeket megillető jogoknak, és az egyenlő hozzáférés elvének. Óvodai nevelő munkánkat az Óvodai nevelés országos alapprogramja, Magyarország Alaptörvényeinek értékei, a Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségek határozzák meg. Az egységes szemléletmód és a dokumentációs rendszer kialakítása mellett a székhely és a tagintézmények megőrizték sajátos arculatukat.

A gyermek nevelése a család joga és kötelessége. Az óvoda kiegészítő, segítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be. A nevelőközösség alapelvnek tekinti a gyermek szeretetét, tiszteletét, elfogadását, fejleszthetőségét. Pedagógusaink megismerik és figyelembe veszik a családok eltérő nevelési szokásait.

Korunkban az értékrendszerek válságát éljük ezért küldetésünk, hogy mintát adjunk gyermekeink számára az értékes élethez. Arra szeretnénk nevelni őket, hogy igényes, humánus, és gondolkodó-cselekvő emberek legyenek.

Nevelési feladatok:

- nyugodt, kiegyensúlyozott légkörrel boldog, derűs gyermekkor biztosítása,
- gyermeki személyiség teljes körű fejlesztése, különleges védelme,
- az óvodai nevelés sokszínűsége és a módszertani szabadság érvényesülése mellett, a gyermekek érdekeinek figyelembevétele,
- annak meghatározása, milyen szervezeti keretben tudjuk biztosítani az ismeretnyújtás, készség, képességfejlesztést,
- élményszerzés lehetőségével a minél sokrétűbb és komplexebb tevékenységformák kialakulásának segítése,
- a nemzeti, etnikai, kisebbségek kultúrájának tiszteletben tartása,
- sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése,
- egészséges óvodai környezet megteremtése,
- élmény gazdag mindennapok biztosítása,
- érzelmi intelligencia fejlesztése,
- gyermekvédelmi munka hatékonyságának növelése,
- pedagógiai szakszolgálatokkal való kapcsolat erősítése,
- szülői és más partneri igények, elvárások ésszerű megvalósítása,
- bölcsődéből óvodába, óvodából iskolába való átmenet zavartalan biztosítása,
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése,
- a betegségmegelőzés és az egészség megőrzés szokásainak alakítása,
- a környezet védelméhez és megővéséhez kapcsolódó szokások megalapozása,
- teljes értékű gyermekkor biztosítása, hátrányok csökkentése,
- a következő életszakaszba történő átlépéshez szükséges belső pszichikus feltételek megteremtődésének segítése.

Pedagógiai attitűd

Intézményünkben működő munkaközösségek a pedagógusok szakmai műhelyei. Belső igényükké vált értékeink megőrzése, a megújulásra való törekvés, a csapatmunkában való együttműködés. Szorosan kapcsolódnak céljaink, feladataink megvalósításához.

- A gyermeki személyiség sokoldalú kibontakoztatása életkori, egyéni sajátosságok, és az eltérő fejlődési ütem figyelembevétele, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen a nevelés folyamatában.
- A pedagógiai attitűd elfogadó, segítő, támogató, biztonságot sugárzó.
- A közösségi szokások és szabályok kialakítása és erősítése során a gyermeki autonómia tiszteletben tartása;
- A gyermekek fejlődésének segítése az egyenlő hozzáférés biztosításával.

- Az együttműködésre, kölcsönös tiszteletre, bizalomra, megértésre, türelemre és gyermeki aktivitásra épülő nevelés során a megfelelő kommunikáció elsajátíttatása.
- A gyermekek egyéni fejlettségének figyelembevétele, időt hagyva és adva mindenkinek a folyamatban történő fejlődéshez, önállósághoz.
- Az előítélet-mentes pedagógiai környezet kialakítása, egymás elfogadására, a különbözőségek tiszteletére nevelés.
- A szülőkkel együttműködő segítő partnerkapcsolat kialakítása az óvoda teljes dolgozói körének részvételével.
- Egymás munkájának megismerése és megbecsülése, kölcsönös segítségnyújtásra való törekvés.
- Óvodánk az élmények és a változatos tapasztalatok színtere, tudatosan beépítve nevelőmunkánkba az óvodát körülvevő kulturális örökség értékeinek megismerését és átadását.
- Az alkotás, a kreativitás és közvetlen tapasztalás feltételeinek megteremtése és biztosítása.
- Közös tevékenységek során a gyermekek érzelmi-, erkölcsi-, értelmi-, és testi fejlesztése.
- A gyermek mindennapi tapasztalatszerzéseinek keretében a közösségi élet értékorientált szabályainak közvetítése
- A pedagógusok és a munkájukat segítő pedagógiai asszisztensek és dajkák az intézmény céljaival azonosulva, érdeklődési körüknek és tehetségüknek megfelelően saját képességeiket, kompetenciáikat folyamatosan fejlesztve képzik magukat.

Nevelésünk alapelvei:

- A gyermek szeretete, személyiségének tiszteletben tartása, elfogadása motiválja a nevelő munkát.
- A gyermeki jogok figyelembevétele, a gyermek, mint fejlődő személyiség különleges védelme alapvető.
- A játékosság, a játék, mint a gyermek elsődleges tevékenysége hatja át az óvoda egész tevékenységrendszerét.
- A gyermekek harmonikus fejlődése érdekében tevékenységi vágyára, érzelmi motivációjára építünk a nevelési folyamatban.

IV. A program megvalósításának személyi és tárgyi feltételei

*„Azért vagyok pedagógus, hogy a természetnek nyers gyémántjait szép vigyázattal csiszoljam kristályba.”
(Német László)*

Humán erőforrás

Alapfeladatunk ellátásához rendelkezünk a szükséges személyi erőforrásokkal. Munkatársaink végzettsége, szakképzettsége, megfelel a munkakörükre előírt iskolai követelményeknek. Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. A gyermekek nevelését és fejlesztését szakképzett óvodapedagógusok és a munkájukat segítő pedagógiai asszisztensek és dajkák végzik. Az óvodapedagógusok munkáját fejlesztő-pedagógus, gyógypedagógus és logopédus, sajátos nevelési igényű gyermekeink fejlesztését speciális szakemberek segítik.

Nevelőtestületünk az elmúlt évtizedek alatt innovatív pedagógiai gyakorlatot folytatott, sikeres pályázatokat valósított meg. Fejlesztési folyamataink minőségét az óvodapedagógusok színvonalas továbbképzései, valamint az intézmény partnerközpontú működése garantálja. Intézményünkben minden óvodapedagógus rendelkezik felsőfokú, illetve főiskolai diplomával, többen másoddiplomával, szakvizsgával is. Óvodánk valamennyi dolgozója összehangoltan, együttműködően dolgozik egymással, törekszik az inkluzív nevelés kialakítására. Nevelő munkánk az alkalmazotti közösség minden tagjának aktív, tevékeny együttműködésével valósul meg. A nevelést segítők megbízható, elmaradhatatlan résztvevői a csoportok napi életének, a különböző programoknak. Elfogadják a közösen kialakított értékrendünket, jól képviselik azokat, a szerint dolgoznak.

Az óvoda minden dolgozójára nézve kötelező érvényű:

- empátia, a különbözőségek elfogadása, tolerancia
- pedagógiai következetesség
- feltétel nélküli gyermekszeretet, kedvesség
- nyugalom és kiegyensúlyozottság
- optimizmus, ösztönző erő

Személyi feltételek

Óvodák	Óvodapedagógus	Dajka	Óvodatitkár	Pedagógiai asszisztens
Életfa Óvoda	17 fő	8 fő	2 fő Az egész intézmény adminisztrációs feladatait végzik.	8 fő Feladatvégzési helyük az intézmény aktuális igénye szerint, a munkatárssal való egyeztetés alapján változó.
	Ebből óvodavezető 1 fő Általános vezető helyettes 1 fő			
Keszthelyi Életfa Óvoda Gagarin Utcai Tagóvodája	10 fő	5 fő		
	Ebből tagóvodavezető 1 fő			
Keszthelyi Életfa Óvoda Kísérleti Utcai Tagóvodája	0 fő	0 fő		
	jelenleg szünetel			
Keszthelyi Életfa Óvoda Sopron Utcai Tagóvodája	10 fő	5 fő		
	Ebből tagóvodavezető 1 fő			
Keszthelyi Életfa Óvoda Tapolcai Utcai Tagóvodája	4 fő	2 fő		
	Ebből tagóvodavezető 1 fő			
Keszthelyi Életfa Óvoda Vörösmarty Utcai Tagóvodája	8 fő	4 fő		
	Ebből tagóvodavezető 1 fő			

Minden csoportban két szakképzett, főiskolai végzettséggel rendelkező óvodapedagógus-foglalkozik a gyermekekkel. Közvetlen segítőik - munkarend szerint- pedagógiai asszisztensek, szakképzett dajkák.

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozásokat óvodapedagógus irányítja; ugyanakkor, a 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet 33/B. § (5) pontja alapján, a gyermekek felügyeletét nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy is elláthatja reggel 8 óra előtt és a délutáni időszakban a pedagógusok tartós hiányzása esetén.

Képzettségi mutatók

A nevelőtestület és a pedagógiai munkát segítő képzettségi mutatói és kompetenciáik megfelelően szolgálják a Pedagógiai Program cél-, és feladatrendszerének eredményes megvalósítását. Az óvodapedagógusi alapvégzettségen túl többen rendelkeznek egyéb egyetemi vagy főiskolai végzettséggel, szakvizsgával vagy azzal egyenértékű képzettséggel. A pedagógiai munkát segítő pedagógiai asszisztensek és dajkák többsége szakképzett, közülük évente többen is folytatnak a szakmai munkát kiegészítő, vagy új pedagógiai végzettséget nyújtó tanulmányokat. Az alkalmazotti kör egyéb kompetenciái sokrétűek.

Cél: A pedagógus munkatársak továbbképzési rendszerének olyan kialakítása és működtetése, amely épít a pedagógusok országos továbbképzési rendszere által biztosított lehetőségekre, kötelezettségekre. Biztosítja az intézmény pedagógiai célkitűzéseinek elérését, a munkatársak egyéni elképzeléseivel összhangban.

Feladat:

- Az óvodapedagógusok folyamatos szakmai fejlesztése, tudásának megerősítése, melynél figyelembe kell venni a szervezet célkitűzéseit, valamint az adott pedagógus érdeklődését.
- A továbbképzési tervben meghatározottakhoz való közelítés
- Óvodánkban kiemelt feladatnak tekintjük, hogy a nevelőmunkát segítő dolgozóink is folyamatos szakmai fejlesztésben részesüljenek, melyet nagyrészt belső továbbképzés keretében valósítunk meg.

V. A különböző továbbképzéseken szerzett ismeretek és kompetenciák szervezeti egy- ségein belül történő átadásának módszertana, eljárása

Minden program működésének alapja a művelt óvodapedagógus személye, ezért tartjuk már évek óta fontosnak az önképzést a továbbképzést és a belső tudás megosztást. Szakmai munkaközösségeink irányultságát a partneri igényekre és elvárásokra alapozottan évente határozza meg a nevelőtestület. Az elmúlt évek tapasztalatai szerint általában 4 - 5 szakmai munkaközösségben bővítik ismereteiket óvodapedagógusink, feldolgozva a legkorszerűbb háttér ismereteket, valamint a gyakorlat nyújtotta problémákat és feladatokat.

Az óvodaközi szakmai munkaközösségek és munkacsoportok tevékenysége szakmai szervezetfejlesztésünk meghatározó bázisa. Munkaközösségeink valamelyikének lehetőség szerint minden óvodapedagógus tagja. A munkaközösségek vezetőit – akik a téma megalapozott ismerői, szakmai tudásukat továbbképzéseken és különböző írott anyagokból folyamatosan bővítik, és a nevelőtestület segítségére vannak – a nevelőtestület választja meg, működésüket pedig az SZMSZ szabályozza.

Szakmai ismeretek átadásának módszerei

Előadás:

- külső szakember segítségével
- belső munkatárs által

Szakmai továbbképzés:

- bemutató foglalkozás
- nyílt napok
- önképzés
- hospitálás

Belső továbbképzés célja:

- szakmai ismeretek frissítése, - bővítése, - egyes tudományterületek eredményeinek megismerése
- pedagógiai – pszichológiai – módszertani ismeretek frissítése
- új ismeretek és készségek elsajátítása
- a külső tanfelügyeleti szakmai ellenőrzésekre és a pedagógusok előmeneteli rendszerének alapját képező minősítésekre történő tudatos felkészülés segítése

A pedagógusok továbbképzési irányultsága – Részvétel továbbképzéseken

Óvodapedagógusaink a lehetőségek függvényében teljesítik továbbképzési kötelezettségeiket. A továbbképzések területei elsősorban a közös értékrendünkhöz kapcsolódó szakmai többletek megszerzésére irányulnak, így feltételezik a helyi nevelési programunk gyakorlati megvalósítását, képviselését.

Szakmai rendezvények, előadások, interaktív szakmai napok szervezését is felvállaljuk, amikor korábbi partnereinknek, új partnereinknek kínálunk szakmai előadásokat, képzéseket. Ezek az alkalmak jó lehetőséget adnak az óvodákkal, érdeklődő intézményekkel való kapcsolat kiépítésére, ápolására. A továbbképzéseken tapasztaltak továbbadása intézményünkben beszámoló formájában: nevelőtestületi értekezleten vagy munkaközösségi foglalkozásokon történik.

IKT a pedagógiai folyamatban

A **digitális kompetencia** az információkezelési készséghez, és a fejlett kommunikációs készséghez kapcsolódik. Információkezelést, értékelést, bemutatást, illetve átadást, valamint az internetes kommunikációban való részvétel képességét jelenti. Felelősségteljes feladatunk ebben a folyamatban, hogy felkészítsük a gyermekeket a tudatos médiahasználatra. Pedagógiai programunkban megfogalmazott céljaink eléréséhez fontos feladat az informatikai kompetencia fejlesztése. Ennek érdekében hozzáférhetővé tesszük folyamatosan bővülő eszközparkunkat, az IKT használatát szorgalmazzuk, tevékenységi terveinkbe beépítjük, (pl.: képek, zenék,). Valamint személyes szakmai kommunikáció a tudás gazdagítására, szülőkkel történő kapcsolattartás formáinak bővítésére használjuk. További feladat, hogy az Önértékelési cso-

port tagjai: kezeljék a számítógépes adatbázist: tartsák nyilván a mérések, értékelések eredményeit.

VI. Az óvoda szűkebb és tágabb környezete

Óvodáink rendelkeznek a helyi pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel, melyek hozzáférhetők és biztonságosak a gyermekek számára.

Az alábbi eszközök szükségesek a nevelőmunka sikeres megvalósulásához:

- játékeszközök
- mozgásigényt – mozgásfejlődést segítő eszközök
- anyanyelvi nevelést fejlesztő, mesedramatizálás eszközei
- természet megismerését segítő eszközök
- ábrázolás eszközei
- munka jellegű tevékenység eszközei
- udvari játék és mozgásfejlesztő eszközök

Minden óvoda tágas udvarral, bővülő udvari mozgásfejlesztő fajtátekkel, nagy fákkal árnyékolva, csendes környezetben a szabad mozgás lehetőségét biztosítja.

Csoportszobáink, - melyekben minden megtalálható ahhoz, hogy a gyermekek jól érezzék magukat- esztétikusak, világosak, hangulatuk az ott dolgozó óvodapedagógusok ízlését tükrözik.

Egy óvoda rendelkezik tornateremmel, egy tornaszobával, egy óvodánkban tágas zsibongó biztosítja a mozgáshoz, testneveléshez szükséges teret.

Egy óvodánkban külön ebédlő is található.

Berendezéseink anyaga, mérete, minősége, formája, színe a gyermekek jó közérzetét, a harmóniát, a nyugalmat, a komfortérzést igyekszik szolgálni.

Minden óvodánkban alkalmazzuk a HACCP rendszert.

Az óvodák helyiségei, berendezési tárgyai a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodnak.

A balesetvédelmi előírásoknak megfelelnek, számukra hozzáférhető módon és biztonságukra figyelemmel elhelyezve.

Minden óvodában bővülő számítástechnikai eszközök, internet kapcsolat biztosítja a gyors munkakapcsolat lehetőségét az intézmények között.

Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba áll rendelkezésre minden telephelyen.

Óvodáink megfelelő munkakörnyezetet biztosítanak a munkatársaknak, valamint beszélgetésre alkalmas helyiséggel rendelkeznek a szülőkkel történő rendszeres kapcsolattartásra.

Hetirend, napirend

A nevelés céltudatos megtervezése során alakítjuk ki a gyermekek óvodai életrendjét, időbeosztását. A hetirend és a napirend az a szervezeti keret, ami biztosítja a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai környezet megteremtését. A napirend kialakí-

tása során törekszünk a gyermekek életkorának és egyéni igényének megfelelő életritmus kialakítására. A napirenden belül ezért a legtöbb időt a gyermekek legfontosabb tevékenysége, a szabad játék kapja. A szabadlevegőn való tartózkodás, a gyermekek gondozásával kapcsolatos teendők beilleszthetők a játéktevékenység egész napos folyamatába.

Az érzelmi biztonságot a napirendben rendszeresen ugyanabban az időben végzett tevékenységekkel – ebéd, pihenés – igyekszünk megteremteni, melyek segítik a gyermekeket eligazodni az időben, és egyben megadják a napi életritmust is. Így a napirend biztonságot, támpontot ad és állandóságot jelent a kisgyermek számára. A gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges a mozgásos tevékenységek és a pihenés váltakozó egyensúlyának biztosítása. A napirend lehetővé teszi a szabadlevegőn való hosszú idejű tartózkodást – évszakokhoz igazodó fokozatos növelését –, a szokásrendszer kialakítását, a gyermeki tevékenységek szabad kibontakoztatását. A napirenden belül rugalmasan figyelembe vehető az egyes tevékenységek időigénye, illetve a tevékenységek párhuzamosan is végezhetők.

Napirend ajánlás:

Időtartam	Tevékenység	
Érkezéstől az udvari játékig	<p>Gyermekek fogadása – személyes percek, gondozás</p> <p>Szabad játék</p> <p>Játékba integrált egyéni és mikro csoportos tevékenységek, megfigyelések, tapasztalatok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verselés, mesélés - ének-zene, énekes játékok, gyermektánc - rajzolás, festés, mintázás, kézimunka - külső világ tevékeny megismerése - mozgás <p>Képességek fejlesztése, egyéni fejlesztés</p> <p>Testápolás</p> <p>Általában folyamatos tízórai /rugalmasan feladattól függően/</p>	Folyamatos játéktevékenység
Udvari játéktól az ébredésig	<p>Játék a szabadban, megfigyelések – tapasztalatok – séták /jó idő esetén/</p> <p>Szabad játék a csoportban, megfigyelések – tapasztalatok / - esős, szeles időben /</p> <p>Készülődés az ebédhez, testápolási teendők</p> <p>Ráhangelődés a pihenésre: mese – vers – ének, illatmécse</p> <p>Pihenés</p>	

Ébredéstől hazaindulásig	Ébredés, gondozási – testápolási teendők Uzsonna Szabad játék az udvaron, csoportszobában, Képességek fejlesztése, egyéni fejlesztés Találkozás a szülőkkel, rövid információcsere a gyermek fejlődéséről, magatartásával kapcsolatosan	
--------------------------	---	--

VII. A program nevelési feladatrendszere

Az egészség és környezeti nevelés alapelvei

Életünk minőségét, valamint egészségünket alapvetően befolyásolja és meghatározza a bennünket körülölelő természeti és társadalmi környezet minősége, állapota, valamint az egyén egészségmagatartása, életvezetése. Az egészség - óvodás korban is - testi, lelki és szociális elégedettséget, harmóniát jelent. Az egészség megőrzésére irányuló gondozás a személyi- és környezeti higiéniát, valamint a lelki egészség gondozását is jelenti. A gondozás, mint az óvodai nevelés egyik alapvető tevékenysége, a kisgyermek olyan szükségleteit elégíti ki, amely elősegíti növekedését, fejlődését, hozzájárul egészségének megőrzéséhez, jó közérzetéhez, egészséges életmódjának alakulásához, és megteremti a nevelési hatások kedvező érvényesülésének feltételeit.

Az óvodapedagógusok, óvodai dolgozók a gondozási teendőinek ellátását figyelem, törődés jellemezi. Nevelési módszereik arra irányulnak, hogy minél hamarabb és minél tökéletesebben képes legyen a gyermek önmaga ellátására. Következetes követelményrendszerrel, biztatással, kivárási türelemmel, és csak szükség esetén történő segítségnyújtással juttatják el a gyermeket az önálló cselekvés elégedett érzéséhez. Az óvoda életrendje, tartalma meghagyja a gyermek önállóságát, szabadságérzetét. Az óvoda szokás és szabályrendszere biztonságot adó keret, és nem korlát, amibe beleütközik. Óvodai nevelésünk nagy hangsúlyt fektet a gyermekek személyes belső környezetére, testi, lelki, szociális egészségének gondozására, környezettudatos magatartás megalapozásával az egészség fejlesztésére, védelmére.

Feladat:

- gyermekek gondozása, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak kialakítása
- környezet védelmére nevelés, holisztikus szemlélet, környezettudatos magatartás meg-alapozása, Zöld Óvoda Program szemléletének beépítése, illetve fenntartása
- prevenciós és korrekciós feladatok ellátása megfelelő szakemberek bevonásával, az óvodapszichológussal, a szülők és óvodapedagógusok együttműködésével

Az egészséges életmódra nevelés tartalma

Az egészség megvédése társadalmi és egyéni feladat. A kisgyermek egészségéért a család mellett óvodánk is felelősséggel tartozik. Ahhoz, hogy jól átgondolt, jól megszervezett és eredményes egészségnevelő munkát tudjunk végezni, elsősorban a felnőttek – óvodapedagógusok és segítők – egészségtudományi, egészségvédelmi szemléletének fejlesztésére volt, és van szükség, másodsorban pedig megfelelő motívumok fejlesztésével a korszerű megelőzés, a prevenció a feladatunk: az egészséget befolyásoló tényezők megismertetése.

A gyermekek a családi nevelés nyújtotta minta által szerzett ismeretekkel, tapasztalatokkal vagy a bölcsődében kialakított szokásrenddel érkeznek az óvodába. Ezekre alapozva, ezt tovább erősítjük, illetve kialakítjuk a testápolás, tisztálkodás, táplálkozás, öltözködés, mozgás, pihenés, levegőzés és testedzés szokásrendszerét. Valljuk, hogy az egészséges környezet és az egészséges életmód kölcsönhatásban van, egymásra épül és egymást kiegészíti.

Testápolás: A testápolást elsődlegesen önkiszolgáló tevékenységként értelmezzük, melynek célja a gyermek alapvető higiéniás szokásainak kialakítása, egészségének megőrzése. A testápolással kapcsolatos teendők folyamatos figyelemmel kísérése az elsődleges feladatunk, melyben a dajka is aktívan közreműködik. Alapja a kisgyermek és felnőtt közötti bizalom alapuló, elfogadó, bensőséges kapcsolat. Tartalma: tisztálkodás, WC használat, zsebkendőhasználat, fésülködés, fogmosás, bőrápolás – védelem.

Táplálkozás: A gyermeki szükségletet kielégítő önkiszolgáló tevékenység. Az étkezésnél kiemelt feladata az óvodának: különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír – tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése. Célja: a kisgyermek egészséges fejlődésének elősegítése, a kulturált étkezési szokások alakítása. Felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy az otthoni kiegészítő táplálkozás megtervezéséhez gyarapítsák elméleti és gyakorlati tudásukat hiteles forrásokból. Tervezzék meg az otthoni étkezéseket, ne a pillanatnyi hangulat, a reklámok befolyásolják az ételválasztást a boltokban és otthon. Kerüljék a családi étkezés során a túlzott cukor, só, zsírtartalmú ételek és italok fogyasztását, növeljék a víz szerepét a folyadékfogyasztás során, törekedjenek a rendszeres zöldség/gyümölcs bevitelre.

Öltözködés: Önkiszolgáló tevékenység része. Célja: a gyermekek öltözködésének az aktuális viszonyokhoz való igazítása, belső igényé alakítása.

Pihenés: A pihenéshez biztosítjuk az optimális feltételeket. Megengedjük a nyugalmat adó tárgyak behozatalát: plüss állatok, kendők stb. Szükség esetén fűtési szezonban használunk párologtatót, légzést könnyítő illóolaj mécsest.

Edzés, levegőzés: Edzésen a gyermekek levegőhöz, napfényhez, árnyékhoz, hideghez – meleghez a levegő mozgásához szoktatást értjük. Lehetőség szerint, minél több időt töltenek a szabad levegőn az időjárásnak megfelelő ruházatban.

Betegségmegelőzés: Kiemelt feladatunk a szezonális betegségek megelőzése, ezért a lehetőségekhez mérten minél többet tartózkodunk a szabadban. Naponta több alkalommal intenzíven kiszellőztetjük a csoportszobát, rendszeresen portalanítunk. Mindig az időjárásnak megfelelő ruházatba öltöztetjük a gyermekeket.

Baleset megelőzés:

A balesetek megelőzése érdekében közvetítjük a balesetvédelmi ismereteket, balesetvédelmi készségeket és alakítjuk a megfelelő magatartást. Megismertetjük a gyermekeket a balesetveszélyes helyzetekkel, közösen kialakítjuk azokat a balesetet megelőző szabályokat, melyeket be kell tartaniuk. Séták alkalmával megismertetjük a gyalogos közlekedés alapvető szabályait. Felhívjuk figyelmüket a szemüveget, hallókészüléket viselő és mozgásukban korlátozott társuk fokozott védelmére.

Mozgástevékenység: Az Óvodai nevelés országos alapprogramja az óvodai nevelés alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. A kisgyermekkor alapvető, természetes tevékenysége. A mozgás során fejlődik a gyermekek "ÉN" tudata, szociális énje. Célja: a gyermekek mozgásigényének kielégítése, mozgáskedvük fenntartása, mozgásuk fejlesztése. A gyermekek testi – lelki fejlődésének alakításához szükséges az egészséges életmód kialakítása, mely az egészség megőrzésének meghatározó eleme.

Óvodapedagógus feladata:

- a gyermekek testi – lelki szükségleteinek kielégítése
- a gyermekek önállóságának segítése, intimitásának biztosítása
- a személyi higiénéi hiányosságainak felismerése, „diszkrét” kezelése, megszüntetése
- a környezet védelmét, megóvását megalapozó szokások kialakítása
- a szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás céljának, feladatainak megismertetése
- példamutatás, környezettudatos magatartás
- környezet tisztántartására, rendjére, óvására nevelés
- balesetmentes, biztonságos környezet kialakítása, fenntartása
- a korszerű, egészséges táplálkozási szokások kialakítása
- a kulturált étkezés szabályainak megismertetése, gyakoroltatása, igényé válásának elősegítése
- az időjárás és a hozzá igazodó öltözködés összefüggéseinek megvilágítása
- egészségprogram ismertetése a szülők körében, kiemelten az egészségmegőrzés, táplálkozás, praktikus öltöztetés témakörében
- a diabéteszes gyermekek integrált nevelése, ellátása
- a szülőkkel együttműködve a diabéteszes gyermek napirendjének tervezése oly módon, hogy a gyermek a lehető legoptimálisabban vehessen részt a szervezett tevékenységekben

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- Igényesek lesznek a tisztaság iránt, önállóan mosakodnak, törölköznek, használják a körömkéfét, a fésűt, rendben tartják hajukat.
- Szükségleteik szerint használják a WC-t, vigyáznak a mosdó rendjére.
- Önállóan mosnak fogat, a fogápoló eszközöket tisztán tartják.
- Helyesen használják a zsebkendőt.
- Saját magukat kiszolgálják, önállóan tevékenykednek, holmijukra vigyáznak.
- Mindennapi szükségleteiket önállóan kielégítik.
- Tisztán étkeznek, közben kulturáltan viselkednek. Megfelelően használják az evőeszközöket.
- Csukott szájjal rágnak. Igénylik az asztal esztétikai rendjét.
- Önállóan öltöznek, vetkőznek, ruhaneműikkel gondosan bánnak, cipőjüket megkötik.
- Ügyelnek saját személyük és a környezetük rendjére, gondozottságára. Az eszközökkel, berendezésekkel óvatosan bánnak, a rendetlenséget megszüntetik.
- Igényükké válik a levegőzés, szívesen tornáznak, vesznek részt mozgásos játékokban.

Az érzelmi az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi beállítódása. Az "ÉN" fejlődésben a 3-7 éves szakasz kiemelt jelentőségű. A 3 évesek önérvényesítő magatartásától a 7 éves kor végére eljut a gyermek a kezdeményező, együttműködő szociális magatartás, viselkedés szintjére. A család az első szocializációs szintér, mely a kisgyermeket formálja. A gyermekek viselkedését befolyásoló tényezők komplexitását tekintve a legnagyobb mértékű hatással az óvodás korban a család bír. „Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.”

A gyermek fejlődése érdekében szükséges a jó kapcsolat, és együttműködés az óvoda és a család között. Ebben segítik a csoporttársakkal közösen átélt élmények, melyek hatnak viselkedésmódjára, egészséges összehasonlítási lehetőséget kínálnak, így reális önismeret, önértékelés kialakulását teszik lehetővé. A szociális tanulás legfőbb eszköze ebben az életkorban az utánzás, a mintakövetés. Kezdetben a felnőtt, majd a társak szociális viselkedésének átvétele, melyben nagyon nagy az óvodapedagógus felelőssége.

Gyermekeinket az óvodában állandó értékrend, érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör veszi körül. Az együttéléshez szükséges erkölcsi normák és tulajdonságok akkor fejlődnek, ha a gyermekek állandóan gyakorolják a társaikkal való helyes kapcsolatot. A felnőtthez fűződő viszony nyújtja azt az érzelmi biztonságot a kisgyermek számára, amely jó közérzetet, nyugodt, harmonikus tevékenységet tesz lehetővé. Ezért fontosnak tartjuk az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka viszonyában az empatikus, meleg, elfogadó, szeretetteljes kapcsolat kialakítását. Fontosnak tartjuk a testi kontaktust a gyermekekkel, a védelmet nyújtó, megnyugtató ölelést, simogatást. Inkluzív szemléletű neve-

lésünkben kiemelt szerepet kap a sajátos nevelési igényű és a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre történő különös odafigyelés, megértés, elfogadás.

Ezt alapozzuk a kooperatív tevékenységekkel, ezáltal minden kisgyermeknek lehetősége van:

- megtanulni tevékenységek során azt, hogyan viszonyuljanak társaikhoz
- a közös tevékenységek során elsajátítani az elfogadható kommunikáció formáit
- megtanulni a kritika elfogadható formában történő kifejezésének módját. A társaiktól érkező pozitív visszajelzések egyben „én erősítő”, önbizalom növelő hatásával hozzájárulnak a személyiség kibontakoztatásához
- észrevenni a közös tevékenységek során, hogy társaik sokféle, színes egyéniségek
- meg tapasztalni, hogy a problémák megoldásának többféle módja is lehetséges

Célja: Az "ÉN"- tudat reális kifejlődése, optimális kapcsolat alakítása a szűkebb és tágabb társadalmi környezettel, a csoport normáinak alapján.

Feladat:

- az érzelmi nevelés és szocializáció feltételeinek megteremtése
- kapcsolatok biztosítása, elősegítése, tiszteletben tartása
- értékek, normák közvetítése
- kiegyensúlyozott, derűs, szívesen és jól kommunikáló, megfelelően kooperáló gyermekek nevelése
- a társadalmi beilleszkedést segítő szociális együttélés szabályainak érték közvetítése, a szabályok belsővé válásának alakítása
- az óvoda alkalmazottai és a gyermek, gyermek és a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti pozitív attitűd
- szociális érzékenység fejlesztése, én tudat alakítása
- a különbözőség elfogadására, tiszteletére nevelés
- szocializáció elősegítése közös élményekkel, feladatokkal
- szokás és normarendszer megalapozása, mely később értékrenddé válik
- a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak, akaratának fejlesztése
- szűkebb, tágabb környezet megismertetése, szülőföld szeretetének hangsúlyozása
- az óvoda valamennyi dolgozójának példaértékű viselkedése, kommunikációja
- átlagtól eltérő, illetve kiemelkedő képességű gyermekek fejlesztése szakemberek segítségével
- érzelmi alapigények biztosítása – biztonság-, szeretet-, védettségérzet
- az önkifejező, önérvényesítő gyermeki törekvések segítése
- a gyermeki szabad kifejezés biztosítása (szóval, mozgással, vizuális eszközzel)
- a családok érték mentén történő nevelésének segítése
- modellértékű kommunikáció
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel

A fejlesztés tartalma:

- Biztosítjuk a befogadás és a beszoktatás fokozatosságát: a gyermek első találkozása az óvodával alapvetően meghatározza a csoporthoz fűződő későbbi kapcsolatát. A beíratást követően szülői értekezletet tartunk, lehetővé tesszük, hogy a gyermekek szüleikkel megismerjék óvodánkat. A beszoktatás - lehetőség szerint - mindkét óvodapedagógus részvételével történik, folyamatosan és fokozatosan az első napi fél órától növekszik a gyermek egyéni igénye szerint. A gyerekek kedvenc játékaikat, tárgyaikat magukkal hozhatják az óvodába. Ha egy gyermek 5-6 éves korban kerül óvodába a fokozatosság elvét akkor is követjük. A régi óvodásokat felkészítjük az új gyerekek fogadására, különös tekintettel az idegen kultúrából érkező migráns, és SNI gyermekek esetében. Szeptember első hetében a régi óvodásokat "fogadjuk vissza", meghallgatjuk nyári élményeiket, sokat beszélgetünk és örülünk a viszontlátásnak, így az új gyerekekkel való figyelmesebb törődés miatt nem érzik magukat hátrányos helyzetben.
- Derűs, barátságos, családi légkör megteremtése, mely olyan alaphangulatot ad, ami kapcsolatteremtésre, beszélgetésre, cselekvésre ösztönöz. Csoportjaink saját hagyományokkal, szokásrendszerrel rendelkeznek. A csoportoknak maguk által választott nevük van, ez mélyíti a gyermekek összetartozásának érzését. Minden gyermeknek külön helye van (szekrénye, zsákja, doboza), melybe saját holmiját, kincseit tárolhatja, ezeket önállóan kezelheti.
- A gyermekek pozitív kapcsolatrendszere csak akkor alakul ki, ha jól érzik magukat a csoportban. Bizalmuk, biztonságuk kialakulását segíti az óvoda felnőtt - és gyermek közössége is. Ebben kiemelkedő szerepe van az óvodapedagógusnak, aki irányítója, egyben társa is a kisgyermeknek, valamint az ő munkáját közvetlenül segítő dajkának, akinek gyermekekkel való kapcsolatát pozitív érzelmi töltés jellemzi. A gyermekek érezzék, majd értsék meg, hogy a velük foglalkozó felnőttek mit tartanak helyesnek, mit miért utasítanak el.
- A felnőtt közösség magatartása határozott, ugyanakkor barátságos, szeretetteljes, példaeértékű, őszinte. Az óvodapedagógus kialakítja a közösségi élet szabályait, melyek figyelembe veszik a gyermek fejlettségét, törekvéseit, ugyanakkor szem előtt tartja fejlesztésük feladatait is. Segítjük a gyermekbarátságok kialakulását. Bátorítunk minden gyermeket, hogy pozitív "ÉN" képe kialakuljon, a bátortalan gyermekek nevelésekor együtt örülünk a legapróbb fejlődési mozzanatnak is. A nap folyamán egyéni és csoportos beszélgetésre is biztosítunk időt, melyet a napirendbe saját szokásrendszerüknek megfelelően illesztnek be a csoportok.
- Változatos és rendszeres élménynyújtás, érezze a gyermek a közösség pozitív hatásait (segítségnyújtás, együttjátás, közös tevékenységek öröme). Arra törekszünk, hogy az óvodába, de más csoportba való gyerekek is érezzék, hogy összetartoznak. Ezt közös tevékenységek szervezésével érjük el. Óvodáinkban - mind a homogén, mind a vegyes csoportok esetében - erre számos lehetőség adódik (ünnepek, hagyományápolás, közös kirándulások, egyéb események). Ezt a célt szolgálják a közös kirándulások, színházlátogatások stb.

- Fejleszteni kell a gyermek toleráns, problémamegoldó képességét, szociális érzékenységét, a különbözőségek elfogadását, tiszteletben tartását. Tilalom helyett többször kínálunk választási lehetőségeket a gyermeknek, hogy önálló döntéseket hozhasson. Mi felnőttek örömmel is jelezzük dicséretünket, félelemkeltés, fenyegetőzés nélkül jelöljük meg a veszélyeket, problémákat. A kapcsolatok alakításához felhasználjuk a humort. Ez oldja a feszültséget, megszünteti a görcsösséget.
- A beilleszkedéshez szükséges alapvető szabályok, helyes magatartási, viselkedési szokások kialakítása. Ahhoz, hogy a gyermekek az életükben adódó helyzetekben gyorsan és megfelelően tudjanak dönteni, meg kell velük tanítanunk a helyes viselkedés és együttélés elemi szabályait.
- A világban való eligazodáshoz, önmagunk és mások elfogadásához feltétlenül szükség van illemszabályok kialakítására, megértésére, alkalmazására. Ezeket a szabályokat pontosan és egyértelműen fogalmazzuk meg, arra törekszünk, hogy a felnőttek kommunikációja is követendő példa legyen a gyermek számára.
- Fontos feladatunk a népi kultúra értékeinek megszerettetése, a szűkebb és tágabb környezet megismerése, a szülőföldhöz való kötődés, a nemzeti identitástudat megalapozása.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- ragaszkodnak óvodájukhoz, a kisebb gyermekekhez, felnőttekhez. Ezt érzelmekben, szavakban, tettekben hozzák nyilvánosságra
- a gyermekeknek igényévé válik a helyes viselkedés és cselekvés szokásrendszerének betartása. Egymást megkérlik a szabályok betartására
- a felnőtt kérése nélkül is segítenek egymásnak, együtt éreznek a közösség tagjaival
- a közösségért szívesen dolgoznak, bíznak önmaguk képességeiben
- konfliktusos helyzetben társaikkal egyezkednek
- érdeklődnek társaik, barátaik iránt. A csoportba érkező vendégeket szeretettel fogadják
- ha óvodán kívül találkoznak, szeretettel köszöntik egymást
- szavak nélkül is értik környezetük jelzéseit, érzéseit
- érvényesítik kezdeményezőképességüket, kinyilvánítják tartósabb érdeklődésüket
- igyekeznek legyőzni a felmerülő akadályokat
- éretté válnak az iskolába lépésre

Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés

Az anyanyelvi nevelés az óvoda valamennyi tevékenységi formájában megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése, és a kommunikáció különböző formáinak alakítása, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

A beszédfejlődés természetes színtere a játék, ahol a felvállalt szerepekben, élethelyzetekben kerülnek egymással kontaktusba a gyermekek. A szókincs bővülését, a beszédminőség alakulását segítik még a nyelvi játékok, a szabad önkifejezés a drámajátékokban, a tevékenységeket kísérő beszélgetések és a közös társalgások. A sikeres szocializáció alapfeltétele a megfelelő beszédképesség, a nyelvi kifejezőképesség. Az embert a beszéd kapcsolja a többi emberhez, a beszéd segítségével tudja megérteni a külvilágot, ugyanúgy, mint kitárni, megmutatni saját belső világát. A beszéd a gyermek környezettel való érintkezésének, önkifejezésének, gondolkodásának legfőbb eszközévé válik. Mozgás, beszéd és gondolkodás egymással szoros kölcsönhatásban fejlődnek. A beszédfejlődéshez állandó társas kötődés, szervezett, differenciált környezet, megfelelő idegrendszer, ép beszéd- és hallásszervek kellenek. Az anyanyelvi nevelés valamennyi óvodai tevékenységforma keretében megvalósítandó feladat, közvetítő elemként jelen van a nevelési feladat megvalósulásának minden mozzanatában.

Célja: Bő szókinccsel, fejlett kommunikációs készséggel rendelkező, élményeit, elképzeléseit bátran megfogalmazó gyermekek nevelése, akik tisztán beszélnek, nyelvtanilag helyesen használják a magyar nyelvet.

Feladata:

- beszéd és kommunikációs képességfejlesztés, különböző tevékenységeken keresztül
- beszédtechnikai hibák korrigálása
- grammatikai hibák korrigálása
- beszédképesség fejlesztése
- biztonságérzet, tájékozottság erősítése

Az óvodai életben az anyanyelv fejlesztésének három alaphelyzete van

- spontán helyzetekben és tevékenységekben,
- az irodalmi nevelés során,
- az óvodapedagógus által kezdeményezett helyzetekben,

A fejlesztés tartalma:

A helyes és szép beszéd mélyíti a gyermek érzelmeit, fejleszti esztétikai érzékét, előkészíti őt, irodalmi élmények befogadására. Biztonságos, derűs közegben a gyermek megnyílik, meg akar nyilatkozni, kialakul beszédkedve. Az óvodás gyermek elsősorban érzelmi alapon, mintakövetéssel tanul, így fokozottan igaz, hogy az óvodapedagógus, a felnőtt környezet minden megnyilatkozása modellértékű kell, hogy legyen.

Az óvodapedagógus gyermekekkel való kapcsolata elfogadó, együttműködő, kezdeményező. Egyenként megismeri a gyermekek szokásait, kedvenc játékait, napi örömeit, bánatait. Támogató, határozott és következetes magatartásra törekszik. Eszköztárában szerepelnie kell a humornak és viccnek is. A beszédfejlesztés leghatékonyabb eszköze a gyermek környezetében élők példamutató beszéde, a család és az óvodapedagógus kommunikatív viselkedése, gyakori szeretetteljes, türelmes beszédkezdeményezése és kapcsolata. A felnőttel való beszédkapcsolat

lat az óvodában kiegészül a társakkal való tevékenység közbeni beszélgetéssel, ezáltal fejlődik beszédfigyelmük.

Fontosnak tartjuk, hogy életszerű helyzetekben, természetes módon minden gyermek beszéljen (beszélhessen) arról, ami foglalkoztatja, érdekli. Az anyanyelvi és kommunikációs képességfejlesztés eszközei: mondókák, versek, verses- mesék, elbeszélések, legendák, szólásmondások, találós kérdések, nyelvtörők, mesék, bábok, dramatikus és anyanyelvi-kommunikációs játékok. Az óvodapedagógus tudatosan figyelemmel kíséri a beszédtechnikai hibákat (légzés-technika, artikuláció), ezeket a spontán beszédnél, vers - mesemondásnál példaadással korrigálja. Nagyfokú elmaradás esetén logopédiai fejlesztést kell igénybe venni. (ld. speciális ellátásoknál)

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- a gyermekek beszéde összefüggő, elbeszélésük folyamatos, logikai összefüggéseket is tartalmaz
- az új szavakat beépítik beszédükbe, aktívan használják a tapasztalatszerzés során kibővült szókincsüket
- figyelmesen, nyugodtan meghallgatják mások mondandóját
- anyanyelvi szabályokhoz alkalmazkodva beszélnek, helyesen használják a névelőket, névutókat, igeidőket és módokat
- tisztán, helyes mondatszerkezettel beszélnek
- a jellemző mesefordulatok, kifejezések, hangulatfestő szavak megjelennek beszédükben
- beszédüket érzelmeiknek megfelelő természetes gesztusok, arcjátékok kísérik
- kialakult a beszédhelyezethez illeszkedő, jól érthető, többnyire megfelelő hangsúlyozású, hanglejtésű, hangerejű és sebességű beszéd.

VIII. A speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére biztosítandó, iskolakezdésre felkészítő célzott foglalkozások.

Optimális esetben elegendő a gyermek fejlődése szempontjából az óvodai csoportban végzett pedagógiai tevékenység.

Ettől eltérő esetek:

- Amennyiben egyes területen az életkorban elvárható fejlettségi szint elérése kisebb megsegítést igényel, a csoportban a szervezett foglalkozásokon differenciált feladatadásra, és a játéktevékenységen keresztül megvalósított egyéni fejlesztésre kerül sor mely az óvodapedagógus, vagy az óvodában dolgozó további szakemberek feladatai közé tartozik.
- Ha ez nem bizonyul elegendőnek, csoporton kívül egyéni vagy kiscsoportos célzott fejlesztéssel segít a fejlesztő pedagógus.

A mindennapokban komplexen megvalósuló értelmi nevelést és fejlesztést a gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára építjük, melyhez változatos tevékenységeket, tapasztalatszerzési alkalmakat biztosítunk.

Intézményen kívüli képességfejlesztés:

- Pedagógiai Szakszolgálat szolgáltatásai
- Élményszerző programok keretén belül: színház, múzeum, könyvtár látogatás.

Az iskolák elvárásai tapasztalataink szerint eltérőek lehetnek; ezért a lehetőségeink függvényében feltérképezzük az iskolák elvárásait, melyekről az érintett szülőket időben tájékoztatjuk. Bízunk abban, hogy lelkiismeretes, együttműködő munkánk eredményeképp a gyermekek megállják majd a helyüket az iskola világában. **Célunk:** A gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, célirányos bővítése, kognitív képességeinek – kompetenciáinak alakítása, fejlesztése.

Célunk a tanulási motívumok fejlesztése:

- **a megismerési vágy felkeltése**, a természetes kíváncsiság, a felfedezési vágy felkeltése, melynek alapja a felfedeztető tanulás, a problémamegoldó tevékenység intenzív, élményt nyújtó folyamata
- **az újabb és újabb fejlesztő játékok megtanulása / megtanítása** biztosítja, a játék, a játékoság kapcsán az egyes témák feldolgozását, a játékszeretet továbbfejlesztését
- **optimális teljesítmény kialakítása** a következetes és reális értékeléssel, a gyermekek megtapasztalhatják tudásuk gyakorlati hasznát, érzékelve saját változásukat és fejlődésüket

Célunk az értelmi képességek fejlesztése:

- **a megismerés képességeinek fejlesztése**, mint a megfigyelés, a kísérletezés, elemzés és érvelés
- **a beszéd, a kommunikáció fejlesztése**, melynek alapvető funkciója a gondolkodás és a tanulás elősegítése
- **a gondolkodás bonyolult képességrendszerének fejlesztése**, mint a viszonyítás, az általánosítás, a problémamegoldás
- **a tanulási képesség fejlesztése** az értelmi képességek fejlesztésével: a tapasztalati és értelmező, valamint az önálló és szociális tanulási módok során.

Feladat:

- az értelmi képességek tevékenységbe ágyazott fejlesztése
- az érzékelés, észlelés, figyelem, az emlékezet, képzelet és gondolkodás fejlesztése

A kreativitás, alkotóképesség megalapozása:

- **gondolkodási képesség:** a fogalomalkotás, problémamegértés, problémamegoldás, összehasonlítás, analízis, szintézis felosztás, rendszerezés képességének alakítása
- **ismeretszerző képesség fejlesztése:** érzékelés, észlelés, forma, mennyiség és térérzékelés, a szándékos figyelem kialakítása, tartalmának terjedelmének növelése, a figyelemmegosztás képességének és tartósságának fejlesztése, az alkotó képzelet és a szándékos emlékezet kialakítása

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- a gyermekek rendelkeznek koruknak megfelelő ismeretekkel, kognitív kompetenciákkal, melyek birtokában képessé válnak a megszerzett tudás alkalmazására
- gondolkodásukra a probléma megoldására törekvés és kreativitás jellemző
- képesek koruknak megfelelő differenciált, pontos érzékelésre, észlelésre
- képesek vizuális – auditív differenciálásra
- térbeli viszonyokat képesek felismerni, megnevezni, a térben eligazodni
- önkéntelen bevésés mellett megjelenik a szándékos bevésés is
- kialakul a szándékos figyelem képessége, figyelmüket képesek megosztani

IX. Fejlesztési területek

A játék, a tevékenységekben megvalósuló tanulás, és a munka

„Az különös.
Gömbölyű és gyönyörű,
csodaszép és csodajó,
nyitható és csukható,
gomb és gömb és gyöngy, gyűrű.
Bűvös kulcs és gyertya lángja,
színes árnyék, ördöglámpa.”
(Kosztolányi Dezső: A játék)

A játék

A játék az élet egyik legérdekesebb jelensége, az emberi pszichikum legfontosabb szükségletei közé tartozik, az óvodás korú gyermeknek pedig elsődleges, alapvető tevékenysége. A legbonyolultabb és legsokoldalúbb cselekvési- illetve létforma, amely a gyermek szabad akaratára épül, általa érvényesül leginkább a személyiségfejlesztés, a képesség- és készségfejlesztés. Az óvodapedagógus a gyermekek személyiségének sajátosságait elsősorban játéktevékenységükön keresztül tárja fel, megfelelő módszerekkel. Ebben jelennek meg és fejlődnek azok a sajátosságok, amelyek később a gyermek magatartására a játékon kívül is jellemzőek lesznek. A gyermek játékában nyomon követhető, hogyan válnak a külső késztetések a gyermek sajátjává, belső indítékaivá miközben belső állapotait, vágyait, indulatait is közvetíti. A kisgyermek játék útján ismerkedik a világgal, tárgyakkal, jelenségekkel, eseményekkel, ezáltal pozitív hatással van az értelmi képességekre, emellett lehetőséget biztosít a szociális kreativitás fejlődésére is (magatartásmódok, szerepcserék, mások ötleteinek elfoga-

dása). A játékot kísérő érzelmek közlési vágyat ébresztenek, fokozódik a gyermekek beszéd- kedve. Fejlődnek a gyermekek közötti társas kapcsolatok, s játék közben válnak közelivé és elfogadhatóvá a viselkedési szabályok.

Cél: A gyermekek elemi pszichikus szükséglete, a szabad játék minél optimálisabb szintű kielégítése a megfelelő feltételek biztosításával, játéktámogató magatartással, reflektív attitűddel, a szülők szemléletformálásával. A játék által gyermekeink egészséges testi - lelki és szociális fejlődésének elősegítése.

Feladat:

- a szabad játék feltételeinek megteremtése (megfelelő légkör, hely, idő, eszközök)
- tapasztalatszerzés, és élménynyújtás
- a gyermekek fejlődését elősegítő játékfajták biztosítása
- napirendhez igazodó, hosszantartó zavartalan idő, hely,
- gyermeki kreativitást segítő eszközök biztosítása a szabad játékhoz
- óvodapedagógus figyelő jelenléte, indirekt irányítása
- a gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása
- szükség esetén bekapcsolódás a játékba, együttjátszás a gyermekekkel
- az együttműködés szabályainak betartása
- a gyermeki véleménynyilvánítás és döntőképeség erősítése
- konfliktuskezelés, kompromisszumkésztség fejlesztése
- megfelelő játékeszközök biztosítása a fenntarthatóság figyelembevételével
- egészségre nem ártalmas, lehetőleg természetes anyagból készült játékszerek használata
- családok szemléletformálása
- tapasztalatszerzés lehetőségének biztosítása
- önképzés
- ötletek, lehetőségek, helyzetek teremtése a sokszínű játék kialakulásához
- minta értékű kommunikáció, metakommunikáció

A fejlesztés tartalma:

Jót és jól játszani - ez a gyermek dolga ebben az életkorban. Ezt csak akkor teheti meg, ha megfelelő tapasztalatokkal, élményekkel rendelkezik, s ha megfelelő körülményeket, feltételeket biztosítunk számára. Egy kiváló lehetőség a játék tartalmának gazdagítására a magyar népmese is. Elsősorban nyugodt, kiegyensúlyozott légkör szükséges, melyben a gyermekek szabadon választhatnak a nekik tetsző játéktevékenységek közül. Mójukban áll dönten, mit, hol, kivel akarnak játszani. Nézelődhetnek, vagy elmélyülhetnek a játékban, kijátszhatják érzelmeiket. Számolnunk kell azzal is, hogy a gyermekek negatív tapasztalatai is megjelennek. A jó játékhoz megfelelő helyre, időre, nyugodt légkörre és eszközökre van szükség. A meglévő feltételekkel kell és lehet rugalmasan és kreatív módon élni. Egyszerű, alakítható játékszerekre, sokféle anyagra van szükség. A hagyományos játékok mellett az évszakonként elérhető

anyagokból készített eszközök nagyszerű kiegészítői a környezet adta lehetőségeknek. Készítésüket a gyermekek maguk is elsajátíthatják.

Az elmélyült, nyugodt játékhoz állandó és ideiglenesen kialakított játszóhelyek szükségesek, az alakíthatóságot bizonyos szabályok betartása mellett lehetővé tesszük. Folyamatos napi-
rendünkkel rugalmasan alkalmazkodunk a játék feltételeihez, csak annyi helyet és időt veszünk igénybe egyéb tevékenységre (pl. reggelizés) amennyi feltétlenül szükséges. A játékidő nagy részét a gyermekek által kezdeményezett spontán kialakult tevékenység tölti ki. A csoport összetételétől, a gyermekek egyéni képességeitől függően szükség van az óvodapedagógus által kezdeményezett és irányított játékokra is. Az óvodapedagógus figyelő jelenléte, felelőssége hangsúlyt kap. A játék örömet fokozza, ha az óvodapedagógus maga is szívesen játszik, sok mozgásos játékot, drámajátékot kezdeményez. Játék közben alkalma nyílik a gyermekek jobb megismerésére, erre alapozhatja további fejlesztő munkáját. Az óvodapedagógus játékbeli szerepe: toleráns, elfogadó, biztonságot és bizalmat adó, segítő, támogató jelenlét, pedagógiai optimizmus és tapintat jellemezze. Potenciális partner, akit érdekel, amit a gyerekek játszanak, tesznek, csak a szükséges esetekben avatkozik be. *(önálló problémakezelésre ösztönöz)* A szabad játék, a kreativitás segítése, támogatása, a játékelképzelések megbeszélésnek inspirálása.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermekek szeretnek és tudnak játszani
- A környezetükben megfigyelt jelenségeket, élményeket képesek megjeleníteni, újra átélni játékukban
- Önállóan kezdeményeznek szerep- és szabályjátékokat. Elosztják a szerepeket, betartják a szabályokat, egymáshoz és a szabályokhoz is tudnak alkalmazkodni
- Elfogadják egymás véleményét, javaslatát, a konfliktusokat megoldják
- Képesek problémahelyzeteket megoldani
- Egyszerűbb kiegészítő eszközöket önállóan elkészítenek, játékukban felhasználják /bábok, konstrukciós játékok/

Az óvodai munka, mint a szervezett tanulás előfutára

A munka a személyiségfejlesztés fontos eszköze, hozzájárul az értelmi képességek fejlesztéséhez, melynek során megalapozódik a munka iránti tisztelet. Az életre való felkészítés nem nélkülözheti a munkatevékenység lehetőségeinek kiaknázását. Az értékteremtő munka pedagógiai funkciója nem a szakismeretek gyakoroltatása, hanem a gyermek értékteremtő képességeinek fejlesztése. Éppen ez az a terület, ahol az erőfeszítés és az eredmény kapcsolata közvetlenül érzékelhető, belátható, átélhető a gyermek számára. Ez a folytonos visszajelzés a legnagyobb motiváló erő, ösztönző, megerősítő tényező. Nem elsősorban a munka tárgya, hanem megszervezésének módja fejt ki a már említett nevelő – fejlesztő hatást. Alapvető elvárásunk az önállóság, az öntevékenység lehetőségeinek megteremtése. Minden olyan munkát elvégezhetnek a gyermekek, amihez kedvük van és testi épségük veszélyeztetése nélkül képesek azt megvalósítani. A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai

szervezést, a gyermekekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

Célja:

- a közösségért való tevékenykedés, mely örömet ad a gyermekeknek
- az együttműködési készség fejlesztése játékos jelleggel
- a gyermekek, a munkavégzés során szerezzenek ismereteket, információkat az őket körülvevő tárgyi világról
- a munka eredményének és értékének megbecsülése

Az óvodapedagógus feladatai:

- erősítse a gyermekek közti kötődést a másokért végzett munka pozitív értékelésével
- gyermekek ösztönzése
- tartsa szem előtt a gyermekek életkori és egyéni sajátosságait
- kapjanak a gyermekek kellő gyakorlási lehetőséget
- adjon lehetőséget minden korcsoportnak az alkalomszerű munkák végzésére
- az eszközök használatának gyakorlásával a szükséges készségek és képességek megalapozása
- az önálló munkavégzés és munkamegosztás fokozatos elsajátítása
- a munkavégzéshez szükséges attitűdök, képességek, készségek fejlesztése
- személyes tulajdonságok fejlesztése: kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság
- a közösségi kapcsolatok erősítése
- a kötelességteljesítés alakítása
- feladattudat fejlesztése
- figyelem, pontosság
- fejlesztő értékelés

Munkafajták:

- önkiszolgálás
- naposság
- a csoport érdekében végzett munkák (játékok elrakása, növények gondozása stb.)
- kerti munkák
- egyéb aktuális munkák (készülődés ünnepekre stb.)

X. A különböző tevékenységi formák és színtereik bemutatása

*„Azok számára, akik elmerülnek a tündérmese mondanivalójában,
a mese mély, csendes tóvá válik, amely először a saját képét tükrözi vissza;
de mögötte hamarosan felfedezi a lelkünk belső kavargódását – a mélységeket,
s azt, hogyan érzük el a békét magunkban és a világban.”*

Bruno Bettelheim

Verselés-mesélés

Alapelv:

Gyermekeinkben az irodalmi alkotások mindennapi közvetítésével, mese-vers iránti igény kialakítása, megalapozása. A mese átélését segítő, cselekvéses megélését a drámajátékkal adhatjuk a gyermeknek.

Cél:

A mesélés, verselés, mondókázás mindennaposságával az esztétikai, irodalmi fogékonyság megalapozása, anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevelés. „Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmeséknek, népi hagyományokat felelevenítő mondókáknak, rigmusoknak, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeinek meséinek–, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van. Ismerjék meg a magyar népmesék szimbólumvilágát, nemzetünk mentalitását, kultúráját, erkölcsi üzenetét.”

Az érzelmi biztonság megadásának és az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszközei a vers és a mese. Az óvodában szerzett esztétikai, irodalmi élmények és a népköltészet érték-közvetítő hatásai befolyásolják a gyermeki személyiséget, az irodalomhoz való későbbi viszonyát, valamint:

- a gyermekek irodalom iránti érdeklődésének felkeltése
- a beszédkedv fokozása
- a gyermekek érzésvilágának gazdagítása
- járuljon hozzá az érzelmi biztonság megteremtéséhez
- a gyerekek pozitív személyiségjegyeinek alakítása, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének elősegítése
- várják, igényeljék a mesehallgatást, mondókát, verset,
- tudjanak meséket, történeteket kitalálni, s azt mozgással megjeleníteni: szívesen bábozzanak, dramatizáljanak
- igazodjanak el a csoport könyvei között és nagyon vigyázzanak azokra

Feladat:

- belső kép, valóságtudat alakítása
- megfelelő légkör, hely, esetleg szokásrendszer, mesesarok kialakítása
- mese együttes átélésével a hangulat és élmény biztosítása
- az élmény feldolgozása

- feszültség, szorongás oldása – levezetése
- gondolati- nyelvi kreativitás fejlesztése
- anyanyelv gazdagságának megismertetése
- a gyermek saját vers- és mesealkotásra ösztönzése, mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása
- beszédkedv fejlesztése
- szókincs bővítése
- gyermeki világkép és szemléletmód alakulásának segítése
- a mesélő és hallgató közötti fokozott bensőséges viszony kialakítása
- érzelmi biztonság, személyes kapcsolat megteremtése

Óvodapedagógus kompetenciája:

- a magyar népmesék és kortárs irodalmi művek alkalmazása mellett, a csoportösszetétel figyelembevételével, a mese, vers anyag megválasztásával a multi - és interkulturális nevelés megvalósítása
- az irodalmi művek válogatását kapcsolva az évszakokhoz, az év jeles ünnepeihez, a napi tevékenységekhez, élményekhez
- megfelelő anyagválasztás, kifejező, élő előadásmód, lehetőség szerint fejből történő mesélés
- az irodalom nyelvi-stilisztikai eszközeinek kihasználása a gyermeki beszéd-kommunikáció fejlődése, fejlesztése érdekében
- az irodalmi élmény együtteséből fakadó beszédfejlesztő módszerek változatos alkalmazása (mesereprodukció, drámajáték és dramatizálás, bábjáték, elbeszélés, képolvasás, anyanyelvi játékok)

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

„Hozzon a gyermeknek mindenki, amit tud: játékot, zenét, örömet. De, hogy mit fogad el: azt bízunk rá. Csak az a lelki táplálék válik javára, amit maga is kíván.”

(Kodály Zoltán)

Alapelv:

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés öröme nyújtanak a gyermekeknek. A zenei nevelés az óvodai élet egészét átszövi, élményhez juttatja a gyermekeket, gazdagabbá teszi érzelmeiket, valamint zenei és esztétikai világukat. A népdalok, a népi játékok a múltban is hozzátartoztak az emberek mindennapi életéhez, ezért sikerült fennmaradniuk.

Cél:

A magyar népdalok, népzene és a magyar énekes népi gyermekjátékok, az igényesen megválogatott zenei anyag közvetítése, átélése. Zene megszerettetése, annak befogadására való

képesség megalapozása, a zenei anyanyelv ápolása, a gyermekek zenei műveltségének megalapozása, valamint:

- örömszerzés közös játékkal, közös énekléssel
- művészi értékű gyermekdalokkal a gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése
- néphagyományörzés, a népi játékok és dalos játékok megszerettetése
- tiszta éneklésre nevelés
- a gyermek zenei hallásának, ritmusérzékének, harmonikus mozgásának fejlesztése
- a zene által fokozódjon az aktivitás, szabályozza a feszültséget
- serkentse a képzeletet, a képzettársítást, az emlékezetet, alakítsa a viselkedést

Feladat:

- nyugodt, oldott légkör biztosítása
- zenei alkotókedv fejlesztése
- sokszínű, változatosan összeállított zenei anyag biztosítása (mondókák, népi játékok, dalos játékok, lovagoltatók, ölbeli játékok, hintáztatók, simogatók, ujj-és tenyérjátékok, zenei képességfejlesztés elemei, zenehallgatás dalanyaga)
- a néphagyományok gyermek közelivé hozása
- a gyermekek ritmus-, és egyéb népi hangszerekkel való megismertetése
- a gyermekek gátlások nélkül, egyedül énekeljenek
- élvezettel játsszanak énekes játékot
- érezzék az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát
- élvezzék a zenehallgatást
- fejlődjön ki zene-érzékük, műveltségük alapja
- az éneklés, zenélés váljon részévé a gyermek mindennapi tevékenységének
- személyiség fejlesztése a zene eszközeivel
- zenei képességek, készségek fejlesztése és összekapcsolása más fejlesztési területekkel
- a közösségi- társas viselkedés formálása
- ritmusfejlesztés
- mozgásfejlesztés
- felszabadult, örömteli éneklésre nevelés
- zenei kreativitás, improvizatív képességek fejlesztése
- zenei ízlés formálása, zenei örökség megőrzése, megújítása

Óvodapedagógus kompetenciája:

- spontán zenei megnyilvánulások (hangképzéskultúrája, metrum és ritmusérzéke, dallamkincse, mozgáskultúrája, önkifejező képessége, zenei formaérzéke, alkotókedve)
- a néphagyományörzés
- a zenei anyag fokozatos felépítése környezetünk zajaitól kezdődően, az éneklésen, a társas énekes játékokon, a hangszeres előadásokon keresztül
- az óvodapedagógus zenei tudásának, zenei kultúrájának sokszínűsége
- népi hagyományok, népdalok, néptáncok kiválasztása

Az ének zene, énekes játék hatása a gyermek nyelvi-kommunikációs fejlődésére:

- az attitűdök, gondolkodásbeli és kommunikációs tulajdonságok kiteljesítése zenei eleményekkel
- beszéd és zenei hallás fejlesztése
- különböző grammatikai megoldások, választékos kifejezések, párbeszéd, dramatizálás gyakorlása
- a beszédszervek koordinált mozgásának fejlesztése, a hangzók helyes formálásának gyakorlása, beszédtechnika fejlesztése, fogalomalkotás, szókincsbővítés, beszédhibák javulása
- az egyéni megszólalás bátorítása természetes játékhelyzetekben (felelgetős énekes játékok)

Rajzolás, festés, mintázás és kézimunka

Alapelv: A gyermeki alkotóképesség elősegítése, magyar népművészet megismertetése, a vizuális ismeret, technikák megalapozása. „A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.”

Cél: Igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására

- az örömmel végzett cselekvés és a szép iránti igény kialakítása
- vizuális látásmód fejlesztése
- szabad önkifejezés gyakorlása
- a gyermekek örömmel ábrázoljanak és használják biztonsággal az eszközöket
- alkotásaikra legyen jellemző a részletező formagazdagság, a színek egyéni
- alkalmazása, színhasználatuk legyen gazdag és változatos
- legyenek téralakításban, építésben bátrak, ötletesek és együttműködők
- tudjanak gyönyörködni a természet adta környezetben, alkotásban
- tudják értékelni saját és társuk munkáját

Feladat:

- múltunk, és a magyar népművészet értékeinek megőrzése, a kulturális identitás fejlesztése
- a vizuális megismerő-, befogadó-, alkotóképesség fejlesztése

- sík és térbeli ábrázoló-, kifejező-, közlő-, alakító-, és alkotóképesség kialakítása
- igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására
- a látáskultúra megalapozása, fejlesztése, - az érdeklődés és figyelem felkeltése a látható világ új, érdekes és szép jelenségei iránt
- a természet folyton megújuló változásainak megfigyelése és több érzékszerven keresztül történő megtapasztaltatása
- a látás és a kéz fogékonyságának, összhangjának kiművelése
- meghitt, nyugodt légkör biztosítása, amely örömteli alkotásra ösztönzi a gyermekeket
- önértékelés fejlesztése, a csoportmunka által az együttműködési készségek kialakítása
- a saját és mások munkájának megbecsülésére nevelés
- a gyermekek ösztönzése egyéni megoldások kipróbálására, törekvés arra, hogy az ábrázolásban jelenjenek meg árnyalt, egyéni vonások
- a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel való élményszerű találkozások lehetővé tétele
- a fenntarthatóság szempontjait is szem előtt tartva természetes anyagok felhasználásával esztétikus környezet létrehozása
- a gyermekek tér – forma és színeképzetének formálása
- kézügyesség, finommotorika, tapintásos észlelés fejlesztése
- a gyermekek megismertetése népi kismesterségekkel, hagyományokkal. (agyagozás, gyertyaöntés, szövés, fonás, tojásfestés és díszítés különféle technikákkal, mézeskalács készítés, játékeszközök, bábok készítése.)
- törekvés a természetes alapanyagok használatára
- alkotó légkör megteremtése, az alkotás örömének, szabadságának megőrzése
- a gyermekek látáskultúrájának, esztétikai érzékének fejlesztése
- a nap minden szakában biztosítani az élményre épülő alkotó-alakító tevékenységhez szükséges eszközöket és helyet
- új technikák megismerése és kipróbálása
- gyermekmunkák tisztelete, gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatása és a tehetségek bátorítása

Az óvodapedagógus kompetenciája:

- a vizuális nevelés megfelelő helyének és idejének kiválasztása
- a gyermek számára legmegfelelőbb eszköz, lehetőség biztosítása, a vizuális élmények lehetségeinek megválasztása a gondolatok ábrázolásban történő kifejezésére
- belső képek gazdagítása a mese, vers, ének, énekes játék eszközeivel, a gyermeki ábrázolás ösztönzése alkotó légkör teremtésével, változatos lehetőségek felkínálásával
- az egyes technikákhoz kapcsolódó munkafogások, megoldások, az eszközök bemutatása, használatuk megnevezése, gyakorlásra való ösztönzés

A művészetek befogadására nevelés

Nevelésünk magában foglalja a művészeti alkotások befogadására, élvezetére (irodalmi, képzőművészeti, zenei) nevelést, valamint a művészetek által a gyermekek alkotó tevékenységére nevelését. A művészeti nevelésben a legnagyobb hangsúlyt a komplex élményekre helyezzük. A globális élmények (a zene, a mozgás, az önkifejezés együttese) a teljes személyiséget érintik.

A külső világ tevékeny megismerése

„Fogjuk egymás kezét s elindulunk, hogy érzellemmel, értelemmel, egy kistudománnyal s a művészetek erejével fűszerezve felfedezzük a világot és megismerjük önmagunk.”

(Krisztné S. Márta)

Alapelv:

A környezeti nevelés előtérbe került az élet minden területén. A fenntarthatóság pedagógiájának megjelenése a nevelés szemléletének egészét átformálta. Mindenki számára kötelesség a pozitív értékrend közvetítése, s az ehhez szükséges befogadó környezet alakítása, a gyermekek és családok, valamint tágabb társadalmi környezetünk irányába. A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. A tágabb és szűkebb környezet közvetlen tapasztalati úton történő megismerésével lehet elérni, hogy a gyermek tisztelje a környezetét és bátran alakítsa azt anélkül, hogy kárt okozna benne. Komplex foglalkozások megvalósítása a témakörök kölcsönhatásával, valamint a népszokások, népi megfigyelések, találós kérdések, vizuális, zenei, irodalmi, matematikai ismeretek, játékos kísérletek felhasználásával.

Cél:

- A természeti, - társadalmi, és az élő – élettelen környezet jelenségeinek folyamatos nyomon követése.
- A gyermekek személyiségének és értelmi képességeinek fejlesztése önálló tapasztalatszerzésre, megfigyelésre, kísérletezésre ösztönzéssel
- Az élőlények és az élettelen környezet belső függőségi viszonyainak megismertetése.
- A gyermekek fedezzék fel a világot természetes egységében sokoldalú tapasztalatszerzéssel.
- A természetes műveltség megalapozása a magyar népi kultúra, és a helyi népszokások ápolásával
- Az értékörző, értékteremtő stratégiák megtervezése.
- Az óvodáskorú gyermekek környezettudatos viselkedésének megalapozása.
- A közvetlen és tágabb környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti, emberi, tárgyi világ értékei iránt.

- A közösséghez való tartozás élményének, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeinek, ezek szeretetétnek, védelmének megalapozása.
- A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér, - és síkbeli szemléletének alakítása.
- A természethez kapcsolódó hagyományok, népszokások megismertetése a gyermekekkel.
- Legyen ismeretük családjukról, lakóhelyükről, óvodájuk környezetéről.
- Szerezzenek tapasztalatot az idő múlásának folytonosságáról, az állandó körforgásáról (születés-fejlődés, égitestek mozgása, múlt- jelen-jövő)
- Sajátos nevelési igényű gyermekeknél sokoldalú tapasztalás által elemi ismeretek alakítása, fejlesztése és rögzítése, egyéni fejlettségének megfelelően.

Feladat:

- a gyermekek kíváncsiságára, érdeklődésére, megismerési vágyára alapozva az óvodásokat, környezetüket féltő, óvó és megértő gyermekekké nevelés
- szerezzenek tapasztalatot arról, hogy valamennyi élőlény függ egymástól (tápláléklánc) és a környezet élettelen részeitől (levegő, fény, víz, föld)
- egyszerű, játékos kísérletekkel szerezzenek tapasztalatot az élő-élettelen környezetükről
- az óvodás korú gyermekeknek tervezhető hagyományos és helyi témák összeállítása, környezetük értékeinek felfedezése
- az élő és élettelen környezeti tényezők leglényegesebb összefüggéseinek megvilágítása
- alkalom, idő, hely, eszköz megteremtése a környezeti kultúra alakítására
- környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak megalapozása
- a szülőföldhöz fűződő pozitív érzelmi viszonyulás erősítése, tapasztalatok szerzése a helyi néphagyományokról, szokásokról
- teremtsen problémahelyzeteket, és adjon lehetőséget arra, hogy a gyerekek önállóan és kreatívan megoldják azokat
- adjon számos lehetőséget matematikai tapasztalatszerzésre
- környezettudatos szemlélet kialakítására törekvés (vizek, az állatok, a levegő, a föld védelme)
- ismerjék környezetük növény-és állatvilágát és lehetőség szerint vegyenek részt azok gondozásában, ápolásában
- a gyerekek ismerjék meg a közlekedés fontosabb szabályait, szerezzenek tapasztalatot a közlekedési eszközök biztonságos és kulturált használatáról
- tudjanak tájékozódni térben és időben
- holisztikus szemlélet erősítése
- a szociális készségek; probléma érzékenység, együttműködés erősítése
- a helyi társadalmi, civil szervezetekkel való kapcsolattartás – a környezeti kultúra erősítése
- a Zöld Óvoda - i kritériumrendszer megvalósítási feltételeinek megteremtése, a meglévők erősítése

- a természet ünnepei és a Zöld Napok megtartása

Tartalma:

Természeti, társadalmi környezetünk témái:

- évszakok, napszakok, őselemek
- környezetünk (közvetlen, tágabb)
- népszokások, ünnepek, hagyományok, néphagyományok, jeles napok
- időjárás
- növények
- állatok
- élősarok
- születés, fejlődés, az élet védelme
- természetvédelmi teendők
- testünk
- érzékszervek, érzékelés
- emberek, emberfajok, emberi tulajdonságok (külső, belső)
- család
- egészséges életmód
- emberek munkája, foglalkozások, kismesterségek
- épületek, építmények
- változások (természetben, anyagok átalakulásai, égitestek)
- mozgás (levegő, víz, gépek, hangok, égitestek, ember, növények, állatok)
- közlekedés

A környezeti munkaközösség tevékenységének célja:

- környezettudatos, természetbarát óvodai élet szervezése
- a holisztikus szemlélet megerősítése
- a fenntarthatóságra nevelés közös értelmezése
- ökológiai, etológiai ismeretek bővítése
- szakmai segédanyag összeállítása fejlesztő-nevelőmunkánk igényesebbé, eredményesebbé tételéhez
- élménykörök, tevékenységek körök, projektek tervezése
- az élménypedagógiai elemek tudatos alkalmazása
- egyéni ismeretek, tapasztalatok átadása
- alkotó, befogadó szakmai, baráti közösség alakítása
- önálló véleményalkotásra ösztönzés

Matematikai tartalmú tapasztalatszerzés

Alapelv:

A matematikai tartalmú tapasztalatok jelen vannak az óvodai nevelés minden területén. A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtoka jut a gyermek és azokat a tevékenységeiben alkalmazza.

A spontán helyzetek matematikai tapasztalatszerzésre való felhasználása mellett, a tevékenységekben való alkalmazás lehetőségeinek gazdagítása, problémahelyzetek teremtése a gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követése, differenciált fejlesztése.

Cél:

- a gyermekek a közvetlen környezetükben végzett tevékenységek során aktív cselekvőként sajátítsák el a matematikai ismereteket
- a környezet megismerése közben a gyermekek matematikai tapasztalatainak elősegítése, a mindennapi életben szerzett ismeretek tudatos rendezése
- a divergens és konvergens gondolkodás kialakítása
- érdeklődés felkeltése a bennünket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli változatosságának, ok-okozati összefüggéseinek felfedezésére, megtapasztalására játékos tevékenységek során
- önálló véleményalkotás, döntési képesség megalapozása problémahelyzetek mérlegelésével, a cselekvéses tanulásból adódó tapasztalatok közös összegzésével, irányított és spontán megfigyelésekből adódó vélemények cseréjével
- tudják megszámolni a tárgyakat, tudják összehasonlítani mennyiség, szín, forma és nagyság szerint, tudjanak párosítani.

Feladat:

- a gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése
- a gyermek környezetének mennyiségi – formai kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedeztetése, megtapasztaltatása, alkalmazása játékos formában
- elemi ok – okozati összefüggések felismertetése
- logikus gondolkodás megalapozása, fejlesztése
- tudatos, tervszerű, differenciált egyénre szabott fejlesztése
- a problémaérzékenység, problémamegoldó képesség fejlesztése
- logikus gondolkodás, készség, képesség fejlesztése
- ítéliképesség ösztönzése
- mennyiség fogalmának kialakítása
- tér, sík, mennyiségszemlélet alapozása
- önálló véleményalkotás, döntési képességek fejlesztése
- a konkrét cselekvés szintjéről az intellektuális gondolkodás szintjére jutás elősegítése
- elegendő alkalom, idő, hely, eszköz biztosítása

Tartalom:

1. Halmazok

- összehasonlítás tulajdonság szerint
- összehasonlítás becsléssel, párosítással
- számosság megállapítása (tőszámnevek)
- képzések (ítéletek)
- bontások részhalmazra
- elemek csoportosítása tulajdonságok szerint
- egyesítés
- tulajdonságok változtatása

2. Relációk

- mennyiségek összehasonlítása becsléssel, méréssel
- kisebb, nagyobb, ugyanakkora
- magasabb, rövidebb, ugyanolyan hosszú
- szélesebb, keskenyebb, ugyanolyan széles
- nehezebb, könnyebb, ugyanolyan nehéz
- előtte, mellette, jobbra, balra
- mögött, fölött, alatt, között
- elemek rendezése, sorszámnevek, sorozatok

3. Geometria

- kör, gömb, kocka, négyzet, téglatest, téglalap
- a „logikai játék” alkalmazása
- térbeli építmények
- hosszúság mérése különböző egységekkel

Az óvodapedagógus kompetenciája:

- természeti, társadalmi értékek hiteles közvetítése
- a gyermekek a közvetlen és tágabb környezetükben tudjanak biztonságosan eligazodni, ehhez sok közvetlen, megélt tapasztalatot, élményt biztosítunk
- tájékozottság a lokális és globális környezeti problémákról, a fenntarthatóság pedagógiai vonatkozásairól
- a szervezett tevékenységek során a helyszín, időtartam, alkalmazott módszer, szervezési keret megválasztása
- a helyi szintű rendezvényeken való részvétel megválasztása
- a családok bevonása a hagyományok, ünnepek, egyéb óvodai rendezvények, a csoport életével kapcsolatos tevékenységekbe
- a szülőföld, hazai táj, a népi, helyi, családi hagyományok, szokások és tárgyi kultúra értékeinek megismerését közvetítő tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása

- konkrétumok megtervezése pl. a kirándulásokkal, ünnepekkel, gyűjtött tárgyakkal kapcsolatban

A külső világ tevékeny megismerésének folyamata, feltételek megteremtése

- a külső világ megismerésének – amelybe beletartozik a matematikai tartalmú tapasztalatok szervezése – óvodai nevelésünk egészében érvényesülő folyamatként kezeljük
- tudatos, tervszerű szervezéssel biztosítjuk a gyermek környezetével kapcsolatos gazdag tevékenységrendszer, ezáltal segítjük a gyermekeket a biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz
- lehetőség szerint a tapasztalatszerzés a szabadban, természetes környezetben történjen
- lehetőséget biztosítunk spontán és játékos tapasztalatszerzésre alkalmi és folyamatos megfigyelésre /kísérletek/
- a tapasztalatok szerzését irányítottan végezzük az egyéni sajátosságokat figyelve véve
- a tevékenységeket változatos formában egyéni, páros, mikro csoportos szervezéssel, differenciálással, párosulva megfelelő hely, idő, eszköz segítségével biztosítjuk
- SNI, HH, HHH, BTMN gyermekeknél kiemelt jelentőségű a már elsajátított ismeretek, jártasságok, készségek állandó gyakorlása

Eredményességi mutatók

- tudja, hol lakik, mi a pontos lakcíme, ismeri szülei foglalkozását, óvodája, csoportja nevét
- különbséget tud tenni az évszakok között
- ismeri a növény- és állatvilág gyűjtőfogalmához tartozó pár növényt, állatot
- ismeri a közvetlen környezetében található növényeket, állatokat, illetve növénygondozás és állatgondozás egyszerűbb feladatait, szívesen ápolja a növényeket, gondozza az állatokat
- ismeri és betartja az elemi közlekedési szabályokat, felismeri a közlekedési eszközöket
- részt vesz az elemi természetvédelmi tevékenységekben, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek
- szívesen vesz részt kirándulásokon, sétákon, kiállításokon, rendezvényeken
- képes rácsodálkozni a természet szépségeire, ok –okozati összefüggések megfigyelésére
- logikus gondolkodása életkorának megfelel, problémamegoldó készsége jó
- számfogalma 10 – es számkörben mozog
- képes halmazokat összehasonlítani, tulajdonság szerint szétválogatni
- helyesen értelmezi és használja: hosszabb – rövidebb, kisebb – nagyobb, több – kevesebb fogalmát
- helyesen használja a névutókat
- felismeri, a sorba rendezés logikáját, azt képes jól folytatni, legalább 3 elemszámmal
- ismeri az alapvető mértani testeket, azokat képes felismerni és megnevezni (kocka, gömb, téglalap stb.)

- van tapasztalata a tükörképről, szimmetriáról
- azonosságokat, különbségeket képes felismerni és megfogalmazni
- SNI gyermek az elemi ok – okozati összefüggéseket felismeri, sokrétű tapasztalatot szerez közvetlen környezetéből abban tájékozódni tud.

Mozgás

Alapelv:

A közös mozgás öröme elősegíti a társas kapcsolatok alakulását, közben fejlődik önuralmuk, együttműködő képességük, akaratuk. Kialakul az egészséges versenyszellem. A téri irányok, különböző formák, a testrészek megismerésével gyarapodnak ismereteik. A hallott, látott és elvégzett cselekvések elősegítik a fogalomalkítást és a keresztcsatornák fejlődését. A szabad mozgástevékenységnél cél a természetes mozgáskedv és mozgásigény kielégítése, kedvük, bátorságuk szerint tornaszeren, eszközzel és udvari játékon. A frissítő testnevelés a napirendben fontos szerepet játszik, nemcsak felfrissíti, edzi a gyermekeket, de elősegíti mozgásszintjük és testi képességeik fejlesztését. Mozgásanyaga előkészíti és begyakorolja a testnevelés foglalkozások mozgásfajtaát. Helye a csoportszoba, udvar, öltöző, folyosó, tornaszoba, tornaterem. A szervezett mozgás az óvodai nevelés folyamatában a gyerekek egészséges testi- és mozgásfejlesztése útján szolgálja személyiségük fejlődését. A szervezett mozgás fejleszti a gyermekek természetes mozgását, kedvezően befolyásolja az egész szervezet növekedését, hozzájárul a légző- és keringési rendszer teljesítőképességének, a csont- és izomrendszer teherbíró képességének növeléséhez. Kiegészíti és felerősíti az egészséges életmódra nevelés hatását.

Cél: A mozgás megszerettetése, ellenálló, teherbíró és alkalmazkodó képesség növelése. A spontán mozgások támogatása a nap folyamán a különböző tevékenységek alkalmával, játékidőben, a csoportszobában és a szabadban egyaránt.

Óvodapedagógus lehetőségei:

- a mozgásanyag kiválasztása, fokozatos felépítése, alkalmazása
- az óvodapedagógus mozgáskultúrájának sokszínűsége
- a mozgásanyag szakszerű felépítése, bemutatása vagy bemutattatása, elsajátításának segítése
- korszerű, komplex módszerek alkalmazása
- hagyományörzés, sportszerű népi játékok alkalmazása

Feladatok:

- nagy és kismozgások fejlesztése, finommotorika alakítása
- testi képességek fejlesztése: erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, kitartás
- fegyelmettség (balesetveszély elhárítása), szabálytudat, figyelem, egymásra figyelés

- biztonságos eszközhasználat kialakítása, fogás fejlesztése
- gyakorlatok technikájának elsajátítása, mozgáskoordináció
- testséma kialakítása, gyakorlása
- téri és időbeli tájékozódás, térérzékelés fejlődése
- helyzetfelismerés, döntőképesség
- alkalmazkodóképesség, tolerancia
- egészséges versenyszellem alakítása
- egyensúlyérzék, bátorság
- testtartás javító gyakorlatok alkalmazása
- reakciókészség javítása

Szervezett mozgás:

Minden csoportban hetente egy alkalommal kötelezően szervezett tevékenység. Az óvodáskorú gyermekek számára a mozgás létszükséglet. A testedző játékok a természetes mozgásra épülnek, mert ezeket minden nehézség nélkül el tudják végezni. Járások, futások, szökdelések, ugrások, dobások változatos formáit építjük be a foglalkozások anyagába. Figyelmet fordítunk a testtartásjavító elemek gyakorlására, a lúdtalp kialakulásának megelőzésére. A sokféle mozgástapasztalattal erőlködés nélkül növekszik teherbíró képességük. A játékos gyakorlatokhoz egyszerű, könnyen kezelhető eszközöket használunk. Ezeket az eszközöket a gyermekek számára hozzáférhető módon helyezzük el. Fontos feladatunk az, hogy minden gyermeket megtanítsunk a tornaeszközök rendeltetésszerű használatára.

A mozgásos játékoknak különösen nagy szerepük van a nyári időszakban, a nyári élet tartalmasabbá válik általuk. Mindezekhez meg kell teremteni a feltételeket. Biztosítjuk a csoportszobában és az udvaron a nagyobb mozgást igénylő gyermekek számára a megfelelő helyet, kihasználunk minden lehetőséget. Óvodáink udvarán különféle mászókák, lejtő, emelkedő, létra, átbújásra alkalmas eszközök, kosárlabdapalánk, célba dobó eszközök, focikapuk és labdák, futásra, távolugrásra lehetőséget adó eszközök, terepek vannak. A gyermekek mozgását csak akkor korlátozzuk, ha az saját magukra vagy társaikra veszélyt jelent, illetve, ha a környezetükben zajló egyéb tevékenységeket zavarja. Minden nap a napirendnek megfelelően mozgásos tevékenységeket végeznek a gyermekek. Ennek formája lehet, valamilyen kötött keretű sportfoglalkozás (verseny és ügyességi játékok, hosszabb séta).

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- szeretik és igénylik a mozgást
- ellenálló képességük, edzettségük, alkalmazkodóképességük (szabályokhoz és egymáshoz) megfelelő szintre fejlődik
- magatartásukban megnyilvánulnak erkölcsi tulajdonságaik (felelősségérzet, segítőkészség), ismerik az eszközök nevét és a gyakorlatokhoz kapcsolódó kifejezéseket
- mozgásuk összerendeződik, egyensúlyérzékük, ritmusérzékük kifejlődik
- kitartóan képesek a feladatok elvégzésére: futás, járás, egyensúlyozás

- irányváltoztatás, téri tájékozódás, térben való mozgás, eszközös játékok, ugrás, mászás, kúszás
- játékos és versenyhelyzetekben megfelelő akarattal, fantáziával, kreativitással, önálló szervezéssel vannak jelen
- figyelmük, gondolkodásuk, emlékezőképességük, ötletességük megfelelő szintű

XI. Nevelési programunk végrehajtásához szükséges tervezési feladatok. Pedagógiai munka tervezése, mérése, értékelése

A pedagógiai dokumentáció - tervező munka

A pedagógiai dokumentáció célja, hogy megjelenítse a helyi Pedagógiai Program elv-, cél-, és feladatrendszerét, meghagyva az óvodapedagógusok választási szabadságát a módszerek és az eszközök alkalmazásában. Az óvodapedagógus feladata, hogy a különböző tevékenységeket, kötetlen és kötött foglalkozásokat a Pedagógiai Program cél-, és feladatrendszere mentén logikusan építi fel. Elvárás, hogy a pedagógiai munka napi gyakorlata összhangban legyen az éves, valamint a kapcsolódó tematikus tervezésben foglaltakkal. A pedagógiai dokumentumok elkészítése (tervezés, értékelés) és a tartalmak megvalósítása során – szükség szerint – elengedhetetlen a pedagógusok egymással, és a pedagógiai munkát segítő kollégákkal (pedagógiai asszisztensekkel, dajkákkal, fejlesztőkkel) történő együttműködése.

A tervezés célja:

- A munkánk tervezése során jelenjenek meg a gyermek és szűkebb társadalmi környezetének lehetőségei, elvárásai, az óvodai élet emberi és tárgyi erőforrásai.
- Tervezetünk tartalmazza az előre átgondolt elvárásokat, módszereket, műveltségi tartalmakat, a rendszeres és tervszerű feladatokat és célokat.
- Legyen hatékony, és megvalósítható, építkezzen a már előzőleg megismert és megtapasztalt hagyományokra, de szerepeljen benne új, innovatív törekvés is.
- Pedagógiai szemléletünk legyen inkluzív, a gyermekek egyéni eltéréseire épülő, hátránycsökkentő és tehetséggondozó értékközvetítés.
- Valósítsuk meg a közösségre és az egyénre vonatkozó dinamikus oda - visszaható nevelésközpontú folyamatok tervezését is.
- Szerepeljen a gyermekismereten alapuló, a csoportban fellelhető aktuális fejlettségi szintekhez való alkalmazkodás, az egyenlő hozzáférés differenciált lehetősége.
- Biztosítsuk a gyermeki tevékenységek differenciált tervezését, a komplex szemléletmódot, a gyermekközpontú tapasztalatszerzést.

Az óvodapedagógusaink feladatai az előre átgondolt és tudatos tervezés érdekében:

- A kiindulási alap a tényezők előzetes megismerése és elemzése, a tervszerű célmeghatározás, célkitűzés, szükség esetén az újratervezés lehetőségével.

- Módszerek, eszközök, szervezeti és munkaformák, a konkrét tevékenységek átgondolása.
- A tervezés különböző szintjeinek megjelenése, időintervallum meghatározással.

A tervezési folyamatot érintő legfontosabb meghatározások és érvényesítendő tartalmi elvárások: (Kiemelés az Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez c. dokumentum fogalomtárából.)

- **Éves terv:** A pedagógus által készített tervezési dokumentum, amely az Óvodai nevelés országos alapprogramjára és az intézmény Pedagógiai Programjára épül. Célja áttekintést adni a pedagógusnak egy-egy tevékenységhez kapcsolódva az adott csoportban zajló egész éves nevelési-oktatási folyamatáról. Az éves terv tartalmazza a csoport megnevezését, a foglalkozások számát és felosztását témakörönként. A foglalkozásokhoz kapcsolódva megadja a főbb didaktikai feladatokat, a fejlesztendő készségeket és képességeket, valamint a kapcsolódó ismereteket is. Az éves tervet a pedagógus év közben a tapasztalataival, megjegyzéseivel egészítheti ki.
- **Tanulási-tanítási egység:** A tanulási-tanítási folyamatnak egy olyan egysége, amelynek keretében a gyermek valamely nevelési-oktatási célt egy adott műveltség tartalom, tanítási téma feldolgozása révén ér el. A tanulási-tanítási egységhez meghatározott időkeret kapcsolódik. Egyik fajtája a tematikus terv.
- **Tematikus terv:** A tanulási-tanítási egység egyik fajtája. A pedagógus által készített tervezési dokumentum, amely az Óvodai nevelés országos alapprogramjára, az adott műveltségi területhez és tevékenységhez kapcsolódva, az intézmény Pedagógiai Programjára és a pedagógus által készített éves tervre épül. Célja, hogy áttekintést adjon egy adott csoportban egy konkrét témakörnek a tanulási-tanítási folyamatáról. A tematikus terv részletesebb, mint az éves terv, mely intézményünkben a nevelőközösség által elfogadott Óvodai csoportnaplóban a csoport megnevezésén, a foglalkozások számán és felosztásán, a foglalkozásokhoz rendelt didaktikai feladatokon, a fejlesztendő készségeken és képességeken, valamint a kapcsolódó ismereteken túl az alkalmazott főbb módszerek, szervezési módok és tanítási eszközök megnevezését is tartalmazza.
- **Foglalkozásterv:** A pedagógus által készített tervezési dokumentum, amely rögzíti a foglalkozás céljait, nevelési-oktatási stratégiáját, a foglalkozás felépítését, menetét, az alkalmazott módszereket és szervezési módokat, valamint az eszközöket. A foglalkozásterv tartalmazhatja a gyermeki és a pedagógusi tevékenységek tömör leírását, valamint a pedagógus instrukcióit is, továbbá a lehetséges gyermeki válaszokat és választevékenységeket. A foglalkozástervhez – önértékelés, szakmai ellenőrzés, minősítés, portfólióba történő feltöltés során - a mellékletben célszerű csatolni a gyermekek részére szóló feladatlapokat, a feldolgozott szövegeket, az egyéb segédeszközöket, és érdemes mellékelni az IKT- művelség tartalmakat is.

A hagyományokra és az új innovatív elemekre épülő tervezés céljából:

- Rugalmas, az aktualitásokra épülő pedagógiai munka tervezése.

- A kiválasztott műveltségi anyag értékteremtő, értékátadó szerepének megőrzése.
- Az innováció, a projektmódszer, a komplexitás elemeinek, a kooperatív és más fejlesztő eljárások lehetőségének beépítése.
- A szervezeti formák (kötetlen, kötött), munkaformák (egyéni, mikrocsoportos, frontális) és egyéb kooperatív technikák, módszerek, eszközök hatékony kiválasztása és alkalmazása. Az inkluzív pedagógiai szemlélet érdekében:
- Hátránycsökkentő és tehetséggondozó tevékenységek tervezése minden gyermek számára, az egyenlő hozzáférés biztosításával.
- A gyermekek közötti fejlődésbeli különbségek elfogadására épülő szemléletmód megjelenése.

A gyermekismereten alapuló egyéni differenciálás céljából:

- Személyiségismeret és tudatosság a tervezőmunkánkban, vagyis a gyermekek aktuális fejlettségi szintjének ismerete és a tervezés felépítésének ehhez igazodó kialakítása
- Folyamatos lehetőségek és választások sorozatának felkínálása, a tevékenységek sokszínű gazdagítása a gyermekek saját magukhoz viszonyított fejlődése és fejlesztése érdekében.
- Életkornak és fejlettségnek megfelelő, egyénhez és csoporthoz igazított műveltségterületek közvetítése
- A különböző fejlettségi szintek megjelenése a dokumentációinkban, a többszintű tervezésben

XII. Óvodánk dokumentációs rendszere

Felvételi – és mulasztási napló: A gyermekekkel kapcsolatos adatokat és óvodában tartózkodásuk igazolását tartalmazza.

Csoportnapló: Az óvodapedagógusok éves nevelési tervét, tanulási folyamat tervezését tartalmazza, az óvoda helyi pedagógiai programjából következő specialitásokhoz igazítva.

A gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentáció: tartalmazza a gyermeki anamnézist, családlátogatás tapasztalatait, óvodakezds, befogadás tapasztalatait, valamint a gyermekek fejlődésére vonatkozó tapasztalatokat, gyermekrajzokat – feladatlapokat, egyéni fejlesztési terveket.

Az általunk alkalmazott fejlődési napló a gyermekek széles körű megismerésén alapuló, kompetenciáik figyelembevételét előtérbe helyező, szöveges és kódolós rendszer. Célja a gyermekek megfigyelése és a megismert képességekre alapozott fejlődés differenciált segítése.

A dokumentációt készítette a nevelőtestület közreműködésével: Fülesi Beáta mesterpedagógus.

A Fejlődési napló tartalmai:

- a) Törvényi háttér
- b) Módszertani ajánlás – Fogalomértelmezések
- c) Anamnézis - adatok, információk

- d) Megfigyelési szempontok, tevékenységek (lista) – óvónői példány
 - e) FEJLŐDÉS MUTATÓ ÖSSZESÍTŐ ADATLAP
 - f) A szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzések
 - g) Speciális mérések
 - h) Szakértői bizottság vizsgálatának dokumentumai (amennyiben van ilyen)
 - i) A fejlesztést végző pedagógus fejlődést szolgáló intézkedéseket tartalmazó dokumentumai (amennyiben van ilyen)
 - Gyógypedagógus féléves értékelése
 - Egyéni fejlesztési terv
 - j) Gyermekektől készült alkotások (fél évente egy alkotás)
 - k) Egyéb dokumentumok (Hiányszavak igazolása stb.)
- Számítástechnikai módszerekkel nyilvántartva

Módszertani útmutató a fejlődési napló vezetéséhez:

- Cél, hogy a nyomon követés a mindennapok tevékenységeibe beágyazva történjen.
- A fejlődést nyomon követő dokumentációk között az évente két alkalommal kitöltésre kerülő FEJLŐDÉS MUTATÓ ÖSSZESÍTŐ ADATLAP – a szülő vagy az Oktatási Hivatal kérésére - óvodapedagógiai szakmai véleményt nyújt a tankötelezettség megkezdésének vagy további egy évig történő halasztásának megalapozott döntéséhez az Oktatási Hivatal számára. Ez az óvodai dokumentum részletesen tartalmazza a gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlettségének mutatóit az óvodai nevelés teljes időszakára
- Az Oktatási Hivatal a szülő kérelméhez csatolt FEJLŐDÉS MUTATÓ ÖSSZESÍTŐ ADATLAP alapján dönthet a gyermek tankötelezettségi idejének megállapításáról vagy pedagógiai Szakértői Bizottság általi vizsgálat kezdeményezéséről.
- A FEJLŐDÉS MUTATÓ ÖSSZESÍTŐ ADATLAP abban segíti az óvodapedagógus - és kérelem esetében – az Oktatási Hivatal és a Szakértői Bizottság munkáját, hogy:
 - az iskola megkezdéséhez szükséges képességek és készségek folyamatos változásait, az előrehaladás ütemét egyszerűen és nyomon követhető módon, félévenkénti rendszerességgel mutassa be, kiemelve a szükséges fejlődést segítő nevelési feladatokat, az esetleges lemaradás vagy megkésettség mértékét.
 - A dokumentumban és a Rendeletben is meghatározott fejlettségi mutatók segítségével szemléletesen tájékoztatja a szülőt is gyermeke személyiségfejlődésének óvodapedagógiai tapasztalatairól, ezáltal segíti a szülő döntését a tankötelezettség korai (6. életévet megelőző) megkezdésére, vagy a halasztásra vonatkozó kérelme benyújtásának döntéséhez.
 - A Fejlődés mutató összesítő adatlap elkészítését (szöveges értékelést) a 2019.09.01- től felmenő rendszerben bevezetésre került Fejlődési napló Melléklete támogatja: A FEJLŐDÉS MUTATÓ ÖSSZESÍTŐ ADATLAP ELKÉSZÍTÉSÉT SEGÍTŐ KATEGÓRIÁK RENDSZERE

- A gyermekek fejlettségi állapotáról szóló szülői beszélgetések (fogadó óra, család-látogatás) tartalmát a fejlődési napló bejegyzéseire szükséges alapozni.
- A szülő a fejlődési naplóban aláírásával ad nyomatékot a közös megbeszélések tartalmának abban az esetben is, ha a fejlődésállapot visszacsatolására online formában kerül sor.

Egyéni fejlesztési terv

A Szakértői Bizottság szakvéleményében meghatározott fejlesztési területek alapján, a segítő szakemberekkel (gyógypedagógus, pszichológus, utazó gyógypedagógusok) együttműködve készíti el az óvodapedagógus az egyéni fejlesztési tervet, amely az érintett gyermek fejlődési naplójában kerül elhelyezésre.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmazza:

- a fejlesztendő területeket
- a tevékenységet, amelyet az óvodapedagógus felajánl
- az eszközöket
- a foglalkoztatási formát
- a fejlesztés gyakoriságát, időpontjait
- a fejlesztés kimenetelét (fejlődés, stagnálás, visszalépés...)

Az egyéni fejlesztési tervekre alapozott fejlesztés eredményeiről az óvodapedagógus és a gyógypedagógus szükség szerint, de legalább negyedévenként konzultáció formájában egyeztet. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek a sikeres iskolai munkához.

- A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- A szociálisan, lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. (Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.) Készen áll az iskolai élet és a tanító

elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival. egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését. Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

XIII. Az óvoda hagyományos ünnepei

Pedagógiai cél: Az ünnepek, ünnepélyek, jeles napok, hagyományok emelkedjenek ki az óvoda mindennapjaiból, mint a külsőségekben, mint belső tartalomban. A nevelőmunka hatékonyságának növelése, közös élmények nyújtása.

Feladat:

- a szülőföldöz való kötődés megalapozása
- ünnepek, ünnepélyek, hagyományos és jeles napok értékeinek megóvása, méltó ünneplésének megszervezése csoportszinten, óvodaszinten
- különös tekintettel a HH, HHH, SNI, BTMN gyermekek személyiségére, szociális képességeire, szükségleteire
- hangulati előkészítés

Megvalósulás folyamata:

Ünnepeink	Feladat
Mikulás	- ünnepvárás, készülődés, élménynyújtás
Karácsony	- ajándékkészítés, adventi hangulat megteremtése, sütés, adventi koszorú, karácsonyfa állítás – ajándékozás
Farsang	- teremdszítés, beöltözés, versenyjátékok, tánc, farsangi lakoma - városi felvonulás
Március 15.	- teremdszítés, versek, mondókák, dalok, táncok, zászlók, fejdíszek készítése stb.
Húsvét	- tojásfestés, locsolkodás, ajándékkészítés, hagyományok felelevenítése
Anyák Napja	- ajándékkészítés, ajándékozás, vers – ének, meghitt légkör
Évzáró - Ballagás	- a nevelési év során tanultak bemutatása, nagycsoportos búcsúztatása
Gyermeknap	- játékos vetélkedők, versengések, jó hangulat
Néphagyományok, Jeles Napok	- az évkörre épített értékmegőrzés (csoportonként és nevelési évenként változóan)
Zöld Óvoda	- a kritérium rendszernek való folyamatos megfelelés
Természet Jeles Napjai	- Madarak Fák Napja, Föld Napja, Állatok Világnapja
Névnapok, születésnapok	- egymásra figyélés, szeretet, kedvesség, figyelmesség, öröm érzésének átélése

Óvodai szintű rendezvények:

- játszóház
- környezet szépítés szülők bevonásával
- természeti ünnepek jeles napja (Madarak Fák Napja, Föld Napja, Állatok Világ-napja)
- óvodai Zöld Program – „Fürkész nap”
- „Kerti parti”
- Gyermeknap
- Tavaszi népi gyermekjáték bemutató

Helyi szokásokhoz kapcsolódó ünnepek:

- Városi szüreti felvonulás
- Városi Márton nap
- Városi Advent
- Városi farsang,
- Pedagógusnapi rendezvény gyermekeink részvételével
- Városi sportnap
- Környezetvédelmi rendezvények
 - Balaton megkoszorúzása

Eredményességi mutatók:

- a gyermekek aktívan részt vesznek az óvodai élet mindennapjaiban
- megalapozódik a szülőföldhöz való pozitív hozzáállás, hazaszeretet
- ragaszkodnak egymáshoz, kortárs kapcsolataik fejlődnek
- megalapozódik szokás és normarendszerük, bíznak saját képességeikben
- örülnek az ünnepeknek, az ajándékozás örömének, aktívan részt vesznek az előkészületekben, öltözetükkel megtisztelik egymást és az ünnepet
- kialakul az ünnepekhez szükséges megfelelő magatartásforma
- a jó hangulatú közös örömet jelentő ünnepek, hagyományok, jeles napok megtartása erősíti a gyermekben, felnőttben az összetartozás érzését jó közösséggé kovácsolja a csoportot, az egész óvodát
- egyén és közösség tulajdonságok alakulnak ki
- megismerik a legfontosabb jeles napjainkat, népi hagyományainkat
- SNI gyermek érdeklődéssel, örömmel vesz részt az ünnepségeken, számára teljesíthető szerepet vállal és sikerélményekhez jut

XIV. Inkluzív pedagógia - Integráció a sajátosságok megőrzésével, a különbségekhez való alkalmazkodással – avagy a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Óvodai nevelésünk során nagy hangsúlyt fektetünk befogadó, másságot elfogadó óvodai környezetben a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek életminőségének javítására, beilleszkedési esélyük növelésére, szocializációjuk segítésére.

Célunk: a gyermek érje el önmagához viszonyítva a képességeinek – készségeinek megfelelő lehető legmagasabb fejlettségi szintet, mely a számára a legoptimálisabb iskolaválasztást eredményezheti.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek az, aki különleges bánásmódot igényel, valamint az, aki a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

Az óvoda alapító okiratában foglalt, a fenntartó által meghatározott fogyatékoság típusának megfelelő sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, fejlesztését vállaljuk fel. A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált neveléséhez, fejlesztéséhez szükséges feltételek: az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozáshoz szükséges szakirányú végzettségű gyógypedagógus foglalkoztatása; a foglalkozásokhoz szükséges speciális fejlesztési terv, valamint speciális gyógyászati és technikai eszközök; a gyermek részére a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása.

Inkluzív nevelésre vonatkozó elveink

- A gyermeknek joga van, hogy a nevelési intézményben, biztonságban, befogadó környezetben nevelődjön.
- A gyermeket hátrányos megkülönböztetés nem érheti, akár különleges bánásmódot igényel, akár hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű.
- A befogadó környezet megteremtésével az esélyegyenlőtlenségek csökkentése a célunk.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlődésének érdekében a szoros személyes kapcsolat tartás az érintett gyermekek családjával és a speciális szakemberekkel.
- Fokozott figyelem a sajátos nevelési igényű gyermekek és családjaik esetében az adatvédelemre, valamint a személyiséggel kapcsolatos szabályok betartására.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Tolerancia, nyitottság, elfogadó attitűd
- A gyermek aktuális állapotához igazított sajátos pedagógiai rendszer alkalmazása
- Egyéni szükségletekhez igazodó differenciálás, megfelelő módszerek megválasztása
- Szükség esetén egyéni fejlesztési terv készítése
- A szülőkkel való szoros kapcsolattartás: szükség esetén tanácsadás
- Együttműködés, kapcsolat a gyógypedagógussal – fejlesztő pedagógussal – utazópedagógussal – óvodapszichológussal – logopédussal – családgondozóval
- Önképzés, továbbképzés

Eredménye: a gyermek számára elősegíti önmaga elfogadását, az óvodai szociális közeg számára megelőzhető az előítélet.

Óvodai integrációs program – a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítésére

XV. Óvodai integrációs program

- Az óvodai fejlesztő program a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek személyiségfejlesztését, tehetséggondozását, felzárkóztatását célozza.
- A megvalósulás lehetősége: - a nyomon követés dokumentumának egyéni fejlesztési tervében szereplő személyre szabott feladatok által.

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 67/A. §

Feladataink:

- A gyermek és körülményeinek megismerése, regisztrálása, folyamatos követése
- Megállapítani, hogy képességei kibontakozásában elsősorban mi akadályozza
- Meghatározni a lemaradás mértékét, minőségét
- A fentiek alapján a gyermek és szülő érdeklődésének, képességének megfelelő közös út megkeresése, amely a gyermeket segíti és épülését szolgálja

A szociális hátrányok enyhítését óvodánkban az alábbi tevékenységek szolgálják:

- családlátogatás, szülői konzultáció az óvodapedagógussal és a fejlesztő pedagógussal, gyermekvédelmi felelőssel
- szülőknek tartott előadásokkal
- rendszeres egészségügyi felügyelet és orvosi ellátás (iskolaorvos és védőnő)
- óvodánk nevelő munkáját javítani hivatott tevékenységek

- a szülői közösség segítségnyújtása a rászorulóknak, amely lehet tárgyi, szociális vagy anyagi jellegű

Célunk: Biztosítani minden gyermek számára a fejlődéséhez szükséges feltételeket, lehetőségeket. Olyan légkör, olyan igazgatási, pedagógiai tevékenység kialakítása az óvodában, amely eleve kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik kisgyermek bármilyen oknál fogva hátrányos, diszkriminatív helyzetbe kerüljön.

Az óvodapedagógus feladata:

- elősegíteni a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek rendszeres óvodába járását
- igazolatlan hiányzás esetén tájékoztatni a gyermekvédelmi felelőst
- biztosítani a gyermeket megillető jogok érvényesülését, szükség esetén óvó - védő intézkedések megtételét
- az újonnan érkező gyermekek befogadását – beilleszkedésüket segíteni, zökkenőmentessé tenni
- a problémákat, a veszélyeztetett vagy hátrányos helyzet okozta tüneteket felismerni, jelezni a gyermekvédelmi felelősnek, és szakember – pl. pszichológus segítségét kérni
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek felzárkóztatását differenciált fejlesztéssel segíteni
- a szülőkkel korrekt, kölcsönös tiszteleten és bizalmon alapuló együttműködő kapcsolatot kialakítani
- az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében közreműködni
- a családok szociális és anyagi helyzetének ismeretében a támogatáshoz való hozzájutást javaslatával elősegíteni
- minden rendelkezésre álló eszközzel segíteni a kisgyermek családban történő felnevelését
- a prevenció minden gyermekre történő kiterjesztése

A gyermekvédelmi felelős feladata:

- a nevelési év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkát az adott évre
- ahol szükséges, a nevelési évet indító csoportos szülői értekezleteken tájékoztatja a szülőket az óvodában folyó gyermekvédelmi tevékenységekről, a gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményekről
- munkájáról félévenként beszámol a nevelő testületi értekezleten, évvégén írásos beszámolót készít, illetve egyéb esetekben az intézményvezető utasítása szerint jár el

Szükség szerinti korrekt kapcsolatot tart:

- A Család és Gyermekjóléti Központtal, Pedagógiai Szakszolgálattal, Gyámhatósággal, valamint a családokkal foglalkozó szakemberekkel és segítőkkel

- Rendszeresen figyeli a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok változását, a helyi önkormányzat kapcsolódó rendeleteit, és erről tájékoztatja az óvodavezetőjét és kollégáit is
- Nyilvántartja a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket
- Feljegyzést vezet a családdal kapcsolatos intézkedésekről, eredményekről
- Együttműködik az óvodapedagógusokkal, szakmai segítséget nyújt az esetek megoldásához
- Együttműködik, segítséget nyújt a szülőknek problémáik megnyugtató, a gyermekek érdekeit szolgáló megoldásában

Az óvodavezető feladatai:

- a gyermekek mindenekfelett álló érdekeinek és jogainak érvényt szerez
- irányítja és ellenőrzi az óvodában folyó gyermekvédelmi munkát
- gondoskodik a gyermekvédelmi felelős továbbképzéséről és beszámoltatja az ott szerzett ismereteiről, tapasztalatairól
- óvó-védő intézkedés esetén felveszi a kapcsolatot és együttműködik a családdal, védőnői hálózattal, Család és Gyermekjóléti Központtal, a gyámügyi osztállyal
- évente egy alkalommal értékeli, minősíti a gyermekvédelmi munka eredményességét
- meghatározza az étkezési kedvezményeket a törvényi jogszabályoknak és az önkormányzati rendeletnek megfelelően, erről tájékoztatja a szülőket
- a gyermekek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén megfelelő segítséget nyújt a gyámhatóságnak, gyermekvédelmi szakembernek
- a nevelési év évnyitó szülői értekezletén és a csoportos faliújságokon keresztül tájékoztatja a szülőket a gyermekvédelmi felelős személyéről és elérhetőségéről.
- szakemberek meghívásával, tanácsadással segít a szülők problémáinak megelőzésében, megoldásában
- eleget tesz a gyermekekkel, szüleikkel kapcsolatos adatok védelmének, titoktartási kötelezettségének

A halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű, fejlődésükben lemaradt, vagy lassabban fejlődő gyermekeknek, különösen nagy szükségük van a megértő, türelmes bánásmódra. Ha érzik a gyermekek, hogy elegendő időt és segítséget kapnak, szívesebben vállalnak komolyabb erőfeszítéseket. A feladatokat a fejleszthetőség tempója határozza meg. Elsődleges feladat, hogy feltérképezzük a gyermek képességeit, területenkénti fejlettségét. A hátrányos helyzetű gyermekeknél a szükségletek kielégítése korlátozott valamilyen mértékben, de fejlődése nem veszélyeztetett.

Az óvoda és a gyermekvédelmi feladatban közreműködők munkája akkor eredményes, ha:

- minden rászoruló időben megkapja a segítséget

- a szülők bátran fordulnak problémáikkal az óvodapedagógusokhoz, és a vezetéshez
- a segítő szervezetekkel hatékony együttműködés alakul ki

XVI. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Az 1993. Évi LXXIX. Ktv. (1999. LXVII. Törvénnyel módosítva) valamint a 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramja értelmében, az intézményes nevelésben tilos a bármilyen okból történő hátrányos megkülönböztetés. A gyermek személyiségi jogait, emberi méltóságát tiszteletben kell tartani, és védeni minden fizikai, lelki erőszakkal szemben

A gyermeknek joga van az életkorának, fejlettségének megfelelően biztosított óvodai életrendhez, a biztonságos, egészséges környezethez, adottságainak, érdeklődésének, képességeinek, valamint nemzeti, etnikai hovatartozásának, ill. fogyatékoságának megfelelő neveléshez.

Intézményünkben arra törekszünk, hogy a gyermekek érdekeit, a szociális körülményeket, a családok igényeit figyelembe véve részesüljenek a gyermekek óvodai nevelésben.

Az óvoda, az egészségügy és az önkormányzati nyilvántartás segítségével figyelünk arra, hogy a törvényileg előírt 3 éves kortól kötelező óvodai nevelésből senki ne maradjon ki.

Törekszünk arra is, hogy a sajátos nevelési igényű kisgyermekek fejlesztése az Alapító Okiratunkban meghatározottaknak megfelelően integráltan történjen.

Gyermekvédelmi felelősök: minden feladat ellátási helyen 1 fő.

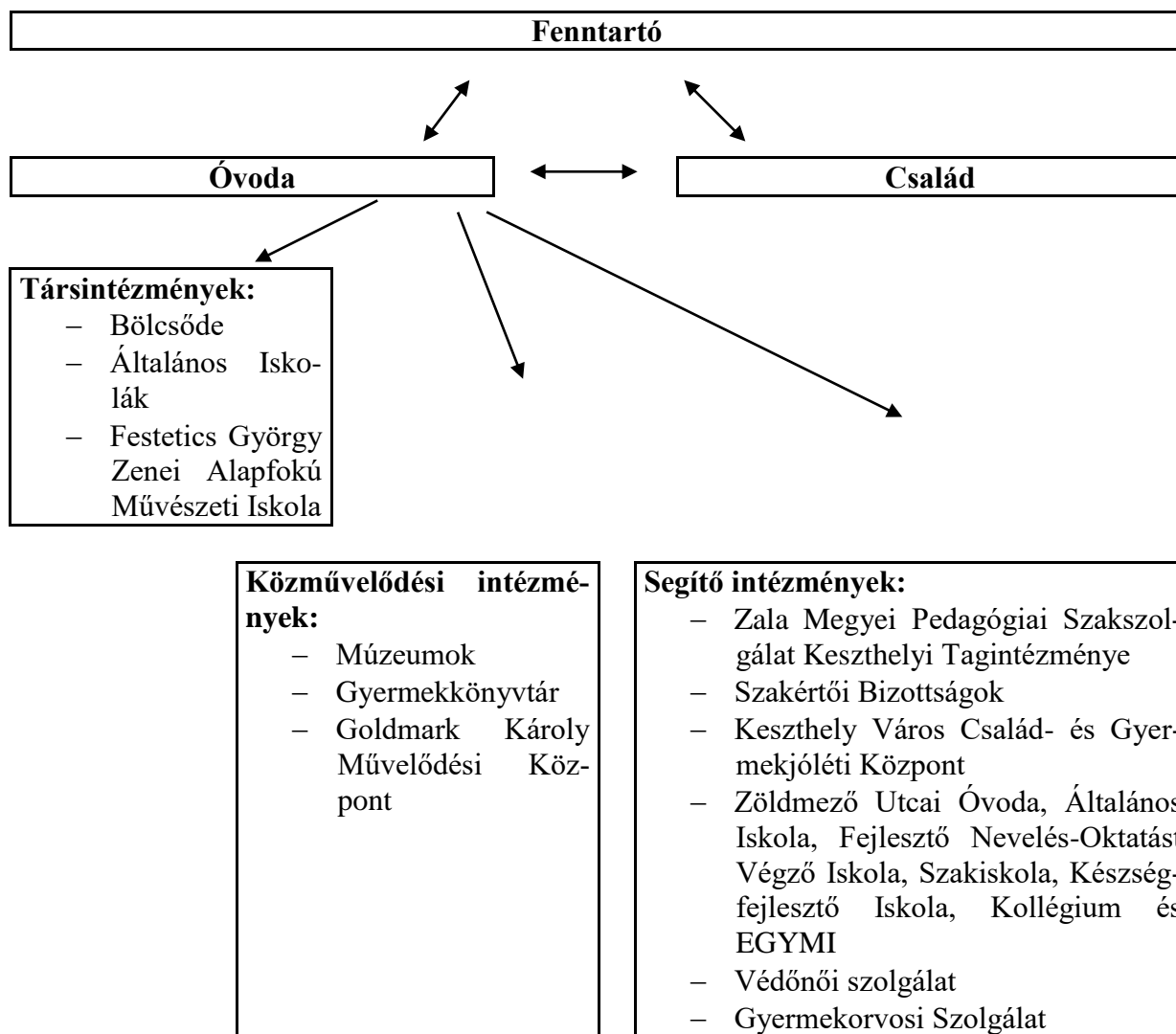
A gyermekvédelmi feladatok eredményes és hatékony ellátása

Sikerkritériumok	Feladatterv formája	Indikátorok
A szociális védőhálón belül olyan jelzőrendszer és kapcsolatrendszer kialakítása és fenntartása, amely nagy hangsúlyt fektet a prevencióra, a kompetencia határokon belül.	- gyermekvédelmi munkaterv - intézményi szociális védőháló jelzőrendszere, és kapcsolatrendszerének eljárásrendje Határidő: folyamatos	- hátrányos és veszélyeztetett gyermekek száma - a nevelési év során adódó gyermekvédelmi eljárások száma, a gyermekvédelmi terv megvalósulási szintje

(Az Országgyűlés a jövő nemzedékért érzett felelősségtől vezérelve a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvényben, továbbá az Alaptörvényben meghatározott gyermeki jogok érvényre juttatása érdekében, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvénnyel, valamint az 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról)

XVII. A család- óvoda kapcsolata - Az óvoda családsegítő és családokat támogató tevékenysége

A kapcsolattartás szinterei:

XVIII. Differenciálás: a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése

Célunk, hogy az inkluzív nevelés szemléletével, az esélyegyenlőség biztosításával, intézményünk biztonságot nyújtó, természetes befogadó közege legyen minden gyermeknek, függetlenül hova tartozásától, egyéni adottságaitól, fejlődési ütemétől.

Valljuk, hogy a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését, eredményeit, erényeit, sikeres próbálkozásait értékelő, különbözőségét elfogadó környezet biztosításával lehet csak megvalósítani. Fejlesztését – az egyéni fejlődési ütemének figyelembevételével – a sérült-

lés jellege és súlyosságának mértéke kell, hogy meghatározza. Hisszük, hogy minden kisgyermek fejleszthető.

Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése

Célunk:

- Legyen jellemző a nevelés légkörére az érzelmi biztonság, a gondoskodás és szeretet-teljesség.
- Valósuljon meg az inkluzív pedagógiai szemlélet, érvényesüljön az egyéni különbségek figyelembevétele, a sérülésből adódó hátrányok csökkentése, kiemelt képességek gondozása.
- Legyen biztosított a gyermekek egyéni fejlődési üteme szerinti, a sérülésük mértékét és terhelhetőségét figyelembe vevő előrehaladás, játékos tevékenységek által.
- Jellemezze elfogadható, követhető magatartásforma a gyermekek és felnőttek egymás közötti viszonyát

Speciális célunk:

- szociális kompetenciák alakítása, fejlesztése
- az önkiszolgáló tevékenység, különösen az alapvető testi szükségletek kielégítésére irányuló tevékenységek
- tisztálkodás, öltöztetés-vetkőztetés, étkezés, szobatisztaság fejlesztése, kisgyermek saját lehetőségeinek határain belül
- az adekvát játék- és eszközhasználat elősegítése
- tudatos önállóságra nevelés

Az óvodapedagógus feladata:

- A gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése, az életkori, egyéni sajátosságok és eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
- A különbséget elfogadó, befogadó környezet megteremtése, a sikeres beilleszkedés elősegítése.
- A fejlesztés tervezése és gyakorlata a gyógypedagógiai – orvosi – pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira, illetve a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatára épüljön.
- A sajátos nevelési igényű gyerek terhelhetőségének tekintetében a sérülés jellegének, súlyosság mértékének, adott fizikai állapotának figyelembevétele.
- A hiányzó vagy sérült funkciók serkentése az ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.
- Segítségnyújtás az alkalmazkodó készség, együttműködő készség, akaraterő, önállóságra törekvés terén.
- A tanulási képességeket befolyásoló pszichikus funkciók, kulcskompetenciák fejlesztése
- Intézményen belüli és/vagy kívüli speciális fejlesztő tevékenységek megszervezése.

Keszthelyi Éleffa Óvoda
„TISZTA FORRÁS”
PEDAGÓGIAI PROGRAM

- Segítő együttműködés a szülőkkel
- A gondoskodó, szeretetteljes, érzelmi biztonságot adó nevelési légkör érdekében
- A gyermekek egyéni szükségleteinek megismerése, kielégítése
- Közös élményeken és tevékenységeken alapuló pozitív érzelmi kapcsolatok alakítása gyermekek és felnőttek között

A sajátos nevelést igénylő gyermekek befogadása és fejlesztése

A fogadó intézmény feladata SNI-s gyermekek ellátásával kapcsolatban

Idő, határidő keret	Tevékenységek, feladatok	Felelős	Nyomon követés	Dokumentum megnevezése	Eszköz-szükséglet
Nevelési év Határidő: április 20- május 20 között	Beiratkozás	1.Önkormányzat,	Alapító okirat,- Vezetői ellenőrzés	határozat	Nyomtatott felhívás
		2.Intézményvezető	Óvodapedagógusok, tag-óvoda vezetők tájékoztatása, ellenőrzése	Óvodai felvételi előjegyzési napló: A.Tü. 724. r.sz.	
		3.Szülő	Folyamatos tájékoztatás, fogadóórák biztosítása	Személyazonosságot igazoló dokumentum, TAJ kártya, születési anyakönyvi kivonat, lakcímkártya, orvosi igazolás, az esetleges korai fejlesztésről,- illetve SNI -ről szóló Szakértői vélemény	
Folyamatos, és kötelező	Beiratkozás	óvodavezető	ellenőrzés	SNI mappa Elektronikus statisztika, KIR Csoportnapló, mulasztási napló, A gyermek fejlődését nyomonkövető dokumentáció	
Folyamatos	foglalkozás	Fejlesztő pedagógus	Egyéni fejlesztési terv		
Folyamatos	Adatok összegyűjtése, egyeztetés az óvodapedagógusokkal	Gyermekevédelmi felelős	Rendszeres feljegyzések	napló	

Keszthelyi Éleffa Óvoda
„TISZTA FORRÁS”
PEDAGÓGIAI PROGRAM

Kapcsolattartás az ellátó intézménnyel					
Év eleji feladatok	Év közbeni feladatok	Fejlesztési tervben foglaltak megvalósítása a mindennapi életben	Kapcsolattartás a szakemberekkel	Kapcsolattartás a szülőkkel	Dokumentumok nyilvántartása
Adategyeztetés, szakvélemények megismerése	Folyamatos nyomon követés, szakmai konzultáció	A bizottság által meghatározott, előírt fejlesztésekhez hely, idő biztosítása, együttműködés	folyamatos	folyamatos	
Szakmai együttműködés társintézményekkel – Család és Gyermejjóléti Központ, Védőnői Szolgálat					
Év eleji feladatok			Folyamatos feladatok		
Gyermekvédelmi felelős munkatervének ismertetése			Szakmai kapcsolattartás, esetmegbeszélések		
Kapcsolattartás a szülőkkel					
fogadóóra	megbeszélések	családi ünnepeken való részvétel, meghívás alapján			
szülői értekezlet	gyermeki értékelések	munkahely látogatások	hagyományok, népszokások feldolgozása		
családlátogatás	munkadélutánok	kirándulások			

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek

A táblázat a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátásához biztosított személyi feltételeket tartalmazza.

A nevelést és fejlesztést végző és segítő szakemberek	
Óvodapedagógusok	Fejlesztési terv készítése (fejlődést nyomon követő dokumentáció) <ul style="list-style-type: none">– együttműködés a fejlesztőpedagógussal,– külső szakemberekkel– a fejlesztési terv megvalósítása a napi tevékenységekben– a gyermek számára a szükséges eszközök biztosítása– a pedagógiai asszisztens és a dajka munkájának koordinálása– a gyermek fejlődésének nyomon követése– a szülő tájékoztatása
Fejlesztőpedagógusok	Fejlesztőpedagógusok <ul style="list-style-type: none">– a szakértői véleményben foglaltak figyelembevételével a fejlesztési terv elkészítése, melyet az óvodapedagógussal megbeszél– a fejlesztések megszervezése és elvégzése– az óvodapedagógus folyamatos tájékoztatása a fejlesztés eredményéről, a további feladatokról– az óvodapedagógussal közösen a szülők tájékoztatása
Pedagógiai asszisztensek	<ul style="list-style-type: none">– Az óvodapedagógus útmutatásai alapján a nevelés segítése
Dajkák	<ul style="list-style-type: none">– Az óvodapedagógus útmutatásai alapján a nevelőmunka segítése
Speciális végzettségű óvodapedagógusok	
Drámapedagógusok	<ul style="list-style-type: none">– A saját szakterületük keretein belül az óvodapedagógus munkáját segítő lehetőség biztosítása
Intézményen kívüli partnerek, akik segítik a fejlesztést	
Pedagógiai Szakszolgálat	<ul style="list-style-type: none">– szükséges vizsgálatok elvégzése– fejlesztési javaslatok tétele– terápiák végzése
Egészségügyi szakemberek (orvos, védőnő)	<ul style="list-style-type: none">– a problémák feltárása (előélet)– orvosi vizsgálatok elvégzése

Eredményességi mutatók:

- a gyermekek jól érzik magukat az óvodában
- a közösségen belül megtalálják helyüket, társaik elfogadják, nem kerülnek peremhelyzetbe
- örömmel vesznek részt a speciális foglalkozásokon
- a bemeneti állapothoz viszonyítva kimutatható a fejlődés

Kiemelkedő képességű gyermekek

Óvodás korban tehetség csak ígéret kategóriájában van jelen. Célunk ezért a gyermeki képességek kibontakoztatásához a feltételek megteremtése, vagyis élménygazdag óvodai légkör kialakítása: énekes játék, ritmikus játék, hangszeres zenei képességfejlesztés, kézműves technikák, kézműves kismesterségeket megismertető foglalkozások mesélés, verselés, mesedramatizálás, anyanyelvi játékok segítségével. Az interperszonális kapcsolat alakítása: az óvoda alkalmazottai és a gyermekek, gyermek-gyermek kapcsolatát pozitív töltésű attitűd jellemezze, biztosítsa, hogy a gyermek alkalmas legyen az értelmes kooperációra. Ehhez szükséges a kapcsolatfelvétel képességének fejlesztése és a felnőtt mintaadása empátikus, meleg, elfogadó, szeretetteljes viselkedése.

XIX. Az óvoda kapcsolatrendszere

Család – óvoda kapcsolata

Nevelési szempontból különös jelentőséggel bír az a két színtér, ahol a gyermek él, ahonnan érkezik az óvodába, illetve ahová hazatér nap, mint nap. Ez a két színtér a család és az óvoda. Óvodai nevelésünk a családi nevelés kiegészítője, ezért nyugodt, őszinte, bizalmon alapuló kapcsolat kialakítását kezdeményezzük és valósítjuk meg.

Cél:

Az óvodai dokumentumokban megfogalmazott normarendszer elfogadására, nevelési felfogásba építésére motiválás. A családok által képviselt különböző gondolkodásmódok értékeinek elfogadása. A szülőkkel, gyermekekkel való közös gondolkodás, véleménycsere, döntés eredményeként a programmal összeegyeztethető plurális értékek beépítése az óvoda normarendszerébe.

Szemléletformálás: az iskolára való előkészítés az óvodában nem külön feladat. Az iskolára való alkalmassá tétel a gyermeki személyiséget kibontakoztató 3-4 éves nevelési folyamat eredménye.

Fontosnak tartjuk az indirekt hatások melletti tudatos szemléletformálást, a szülők bevonását az óvodában megvalósuló tevékenységekbe. (pl. papírgyűjtés, komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés, a háztartásban felesleges csomagolóanyagok gyűjtése óvodai felhasználásra, közös kirándulás stb.)

Az óvoda és család együttműködésének formái

Befogadás:

A családból vagy bölcsődéből érkező gyerekek szociális átmenetének, beilleszkedésének segítése. Különbséget kell tennünk a családból, bölcsődéből vagy más közösségből érkező gyermekek között. Befogadásra azért van szükség, mert minden esetben számára ismeretlen új környezettel, emberekkel, szokásokkal találkozik. A befogadás a későbbi közösségi életet is meghatározhatja, a biztonságot nyújtó, nyugodt, szeretetteljes, családias légkör megtapasztalásával vagy ennek ellenkezőjével.

Nyílt nap: a szülőknek lehetőséget biztosítunk a napi óvodai életbe való betekintésre. A szülők személyes élményeik alapján gyermekük új vonásait, tulajdonságait fedezhetik fel, képet kapnak gyermekük közösségben elfoglalt helyéről, viselkedéséről, teljesítőképességéről, egyúttal módjuk van társaikkal való összehasonlításukra is. Átélik a szabad játék készségekre, képességekre gyakorolt hatását, a kisgyermek kompetenciájának fejlődését.

Szülői részvétel a nevelési feladatok megvalósításában: A szülőket igyekszünk bevonni az óvodai életbe, valamilyen képességük, tulajdonságuk, foglalkozásuk alapján modellként állítani a gyerekek elé. Ezek pl.

- más kultúra szokásainak bemutatása
- valamely művészi ág képviselőjének előadása, műveinek bemutatása
- érdekes eszközök, foglalkozások bemutatása
- szabadidős tevékenységek, sportágak bemutatása

A fogadóórák: során történik szülők tájékoztatása gyermekük egyéni fejlődéséről. Megtartását célszerűnek tartjuk személyre szabottan, igény szerint, időpont-egyeztetés után lebonyolítani. Ezek az alkalmak adnak lehetőséget olyan információk cseréjére, melyek a kisgyermekkel, vagy közvetlen környezetével kapcsolatosak, esetleg bizalmas jellegűek. A fogadóórát szülő és óvodapedagógus egyaránt kezdeményezheti.

Szülői értekezlet: az óvodát, a csoportot, a gyermekeket, a szülőket érintő legfontosabb témák, feladatok, programok, esetleges problémák megbeszélése. Az óvodapedagógus feladata a szülők tájékoztatásán kívül, véleményük meghallgatása, javaslataik figyelembevétele. A szülői értekezleten jelenléti ív írása és jegyzőkönyv készítése kötelező

A közös programok, ünnepek:

- Lehetőség a család és óvoda közötti kapcsolat kialakítására, elmélyítésére, egymás szokásainak, értékrendjének még jobb megismerésére, szemléletük formálására, nevelési elveik közelítésére.
- A közös programok nemcsak az ünnepeket tartalmazzák, hanem a szülőkkel együtt megszervezett kirándulásokat, sportprogramokat, kulturális eseményeket, s az ezekre való felkészülést.

Kapcsolattartás további lehetőségei:

- Beiratkozás
- Nyilvános óvodai ünnepek
- Alapítványi rendezvények
- Kirándulások
- Napi találkozások
- Csoport életébe való betekintés lehetősége, előzetes megbeszélés alapján
- A szülői szervezettel folyamatos kapcsolattartás

Bölcsőde-óvoda kapcsolata

Célja: A szocializációs tér változásából adódó átmenetek megkönnyítése. Az együttműködés tartalmát és formáit az érzelmi és szocializációs nevelés, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlőségének biztosítása fejezetek tartalmazzák.

Feladat:

- óvodánkba érkező gyermekek, a velük kapcsolatos attitűdök, és bánásmód terén ne éljenek át alapvető változásokat
- a megváltozott tárgyi körülmények, más gyermekekkel és felnőttekkel kapcsolatos élménye természetes módon illeszkedjék életébe
- az esélyegyenlőség és esélyteremtés során minden család olyan minőségű, illetve típusú segítséget kapjon, melyre neki és gyermekének szüksége van
- a gyermek, az óvodapedagógus, a szülő saját szerepét megerősítve partnerként, aktívan vegyen részt a nevelési folyamatban
- az óvoda befogadása rugalmas legyen, módját a gyermek és a család igényének figyelembevételével válasszuk meg

Iskola – óvoda kapcsolata

E kapcsolat a gyermekek óvodából, iskolába való átmenetét segíti.

Az óvoda éves munkatervében rögzítjük az iskola és az óvoda együttműködését célzó tevékenységeket, a kapcsolattartás módját.

Cél, feladat:

- együttműködés az óvodából az iskolába való átmenet megkönnyítése érdekében
- szakmai programok egyeztetése
- konzultáció az óvodai kompetencia alapú nevelésről
- visszacsatolás a partneri igény/elégedettség mérés eredményeiről
- közös továbbképzéseken való részvétel a kompetencia alapú nevelés – oktatás kapcsán

Az együttműködés formái:

- a helyi pedagógiai program megismertetése
- tapasztalatcsere
- iskolalátogatás tanköteles korú gyermekekkel
- tanítónők meghívása bemutatókra, szülői fórumokra
- a gyermekek beilleszkedésének segítése, nyomon követése
- óralátogatás az első osztályokban

Kapcsolat a szakmai szolgálatokkal

Napi kapcsolatban állunk a Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Keszthelyi Tagintézményével, melynek formái:

- helyszíni vizsgálat

- szükség szerint fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások
- iskolaérettségi vizsgálatok elvégzése
- pszichológiai, logopédiai vizsgálatok, mozgásterápia, családterápia
- pedagógusoknak tanácsadás
- közös szülői fórumok

Kapcsolatot tartunk még:

- Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálattal
- Zöldmező Utcai Általános Iskola Szakiskola Diákotthon és EGYMI

Kapcsolat az egészségügyi szolgálattal

Az 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról 4.§ a) pontja a háziorvos, illetve házi gyermekorvos, illetve a b) pontja a területi védőnő feladatkörébe sorolja az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok közül a 0-6 évesek vizsgálatát.

Ennek alapján az óvodákban végzett szűrővizsgálatok megszűntek és átkerültek a választott háziorvos, illetve területileg illetékes védőnő hatáskörébe.

Az óvodát ellátó orvos és védőnő feladatait a 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola - egészségügyi ellátásról határozza meg.

Kapcsolat a Család és Gyermejjóléti Központtal

Formái:

- folyamatos jelzőrendszer működtetése
- éves munkaterv egyeztetése
- az óvodai gyermekvédelmet koordináló óvodapedagógusokkal való rendszeres konzultációk
- közös programok szervezése a hátrányos helyzetű családok részére

A partnerkapcsolatok működtetése, irányítása az intézményvezető feladata.

Szabályoztuk a partneri igény és elégedettségmérés folyamatát, melyet az IMIP tartalmaz.

Az intézmény fenntartójával való együttműködés

Kapcsolatot tartunk az önkormányzattal, mely meghatározza a munkánk feltételeit. A törvények, rendeletek egyértelműen megfogalmazzák, hogy a fenntartó milyen ellenőrzési, beszámoltatási kötelezettségeket ró az intézményre. Ezeknek a kötelezettségeknek óvodáink igyekeznek úgy eleget tenni, hogy teljes kép alakuljon ki az óvodai nevelésről, a nevelés feltételrendszeréről.

Az óvoda és a fenntartó kapcsolata elsősorban a következő főbb területekre terjed ki:

- az óvoda Alapító okiratának kialakítása, módosítása

- pénzügyi-, gazdálkodási tevékenység, az éves költségvetés jóváhagyására, elfogadása, módosítása
- óvodánk ellenőrzése gazdálkodási szempontból
- óvodánk ellenőrzése működési szempontból
- óvodánk ellenőrzése törvényességi szempontból
- óvodánk ellenőrzése a szakmai munka eredményessége tekintetében
- óvodánk ellenőrzése az itt folyó gyermekvédelmi tevékenységre
- óvodánk ellenőrzése a gyermekbalesetek megelőzése érdekében tett intézkedések tekintetében
- az óvodában folyó szakmai munka értékelése
- az óvoda szabályzóinak jóváhagyása

A pedagógiai program megvalósítását szolgáló egyéb kapcsolatok

Az óvoda és a közművelődési és közoktatási intézmények kapcsolata

A közművelődési intézményekkel történő kapcsolattartás során a gyermekek spontán ismeretekhez jutnak, egyben a társadalmi életbe való bepillantás lehetőségeit is felkínáljuk számukra. A közművelődési intézmények rendezvényeit a gyerekek - alkalmazkodva életkori sajátosságaikhoz – érdeklődésüket figyelembe véve látogathatják csoportosan, pedagógus vezetésével vagy egyénileg, szüleikkel.

A Balaton Színház, a Gyermekkönyvtár, a Festetics Kastély, a Helikon Kastélymúzeum, a Balatoni Múzeum és a Georgikon Major Múzeum a művészet nyelvén szólítják meg a gyermekeket. Alkalmyszerűen tartunk kapcsolatot a Festetics György Zeneiskola Alapfokú Művészetoktatási intézménnyel és a Pannon Egyetemmel. Pályázataink kapcsán együttműködési megállapodásunk van több intézménnyel. Feladatunknak tartjuk még a szülőkkel is megismertetni az intézmények adta lehetőségeket, hiszen ez hatással lehet a családok szabadidejének kulturált eltöltésére. Az óvodapedagógus felelőssége, hogy esztétikai, pedagógiai, erkölcsi szempontból megfelelő rendezvényre jussanak el a gyermekek óvodai kereteken belül.

A nevelési - oktatási intézmények közötti új horizontális kapcsolatok és azok ápolása

Felgyorsult világunk változásainak követése nagy kihívás az élet minden területén. Versenyképes minőséget a nevelés-oktatás területén is csak úgy lehet létrehozni, ha „naprakészek vagyunk”, követjük szakterületünk változásait. A legújabb ismeretek, információk megléte azonban nem elegendő. A lehető leggyorsabban alkalmazni is kell azokat, azonban, csak akkor vagyunk képesek felhasználni, ha a neveléstudomány, benne az óvodapedagógia szakterületünket jól ismerjük, naprakész információink vannak. Csupán a konkrét, friss értékelési adatok és elemzések birtokában dönthetünk jól arról, mely területeken, milyen változtatások szolgálnák a jobbítást, a hatékonyság növelését. Mindezek háttérében meghatározó tényezőként ott áll szervezetünk saját küldetése, jövőképe:

Rohanó világunkban azonban egyre kevesebb időnk van a változások követésére, a kutatási eredmények kipróbálására és beillesztésére a gyakorlatba. Hosszú időbe telik a beválás, a hatékonyság elemzése is. Ezért kapnak egyre nagyobb szerepet az egymástól való tanulás módszerei életünk szinte minden területén. A horizontális tanulás talán legfontosabb jellemzője ugyanis az, hogy bevált gyakorlatokat közvetít. Rengeteg idő és energia takarítható meg az intézmények közötti ismeret és módszercserének.

Szükséges feltétel, hogy a minőség iránt elkötelezett vezetésnek az óvodapedagógusok is elkötelezettjei legyenek, azaz a folyamatos fejlesztés, az állandó jobbítás szervezeti filozófiáját vallják.

Ennek meghatározó szervezeti jellemzői:

- ciklikus értékelési rendszerrel kövessük saját működési gyakorlatunkat
- a teljes szervezet a fejlesztés elkötelezettje legyen, azaz, a minőségirányítási rendszer működése elengedhetetlen feltétele a horizontális tanulásnak.

Horizontális tanulás: a tanulás olyan módja, ahol a gyakorlatban keletkező tudás partneri cseréje, egyenrangú felek közötti elosztása történik.

Legfontosabb céljaink

- saját pedagógiai rendszerünk folyamatos jobbítása (innovációk készítése, dokumentumok szerkezetének fejlesztése, törvényi változások folyamatos nyomon követése)
- a szakmai együttműködés lehetőségeinek felkutatása
- a már bevált pedagógiai gyakorlatok (intézményi jó gyakorlatok) megismerése

Előnyei

- elsődleges cél mindig a saját szervezetünk működésének jobbítása marad
- nyitott, rugalmas, egymásra figyelő kommunikációt feltételez
- időt, energiát, pénzt takaríthatunk meg: jól működő gyakorlatokat közvetít
- saját szervezetünk vagy telephelyeink működésének elemzésére késztet, hisz ez az alapja a megismert új gyakorlatok adaptálásának
- az adaptált gyakorlat külső „benchmark” (összehasonlítási, mérési alap) lehet
- egymást támogató fejlesztési rendszerek jöhetnek létre

Megvalósítási feladatok

- Hospitálási rendszer működtetése az egyes feladat ellátási helyeken, a feladat ellátási helyek között, valamint óvodánk és az ország más óvodái között
- A hospitálásokkal kapcsolatos adminisztratív és gyakorlati feladatok: szervezés, látogatók fogadása, adminisztráció
- Műhely működtetése: műhely munka során használandó módszerek és eljárások, a műhelymunka dokumentálása → közös összegzések → saját intézményben vagy telephelyen felhasználható tapasztalatok
- Részvétel szervezése és egyéb igény szerinti lehetőségek

Az intézményfenntartó és az intézmény közötti együttműködés

	A kapcsolat területei	Időpont	Részt vevők	Visszacsatolás módja	Dokumentumok
1.	Óvodai szakmai rendezvények: előadás, szakmai bemutató...	Rendezvény alkalmával	Fenntartó részéről: meghívottak. A szervező óvoda vezetése, pedagógusai.	A rendezvényen való részvétel a fenntartó részéről.	Meghívó
2.	Éves munkaterv benyújtása, elfogadása.	Nevelési év elején.	Óvodavezető, fenntartó.	Munkaterv elfogadása a fenntartó részéről.	Munkaterv, határozat az elfogadásról.
3.	Óvodavezetői beszámoló az éves munkáról.	Nevelési év végén.	Óvodavezető, fenntartó.	Beszámoló elfogadása a fenntartó részéről.	Beszámoló.
4.	Pedagógus Továbbképzési Program benyújtása, elfogadása.	5 évente	Óvodavezető, fenntartó.	Pedagógus Továbbképzési Program elfogadása a fenntartó részéről.	Pedagógus Továbbképzési Program Határozat az elfogadásról.
5.	Éves Beiskolázási terv	Minden év márc.15 – ig.	Óvodavezető, fenntartó.	Éves Beiskolázási terv elfogadása a fenntartó részéről.	Éves Beiskolázási terv Határozat az elfogadásról.
6.	Költségvetés előkészítése, benyújtása, egyeztetése, elfogadása, - segítségnyújtás a fenntartó részéről.	Ősszel és januárban, februárban, illetve szükség szerint.	Óvodavezető, óvodatitkár.	Költségvetés anyagainak előkészítése.	Költségvetéshez kapcsolódó számítások, nyilvántartások.
7.	Tanügyi ellenőrzés a fenntartó részéről.	Vezetőváltást megelőző évben.	Óvodavezető	Helyszíni ellenőrzés az intézményben.	Feljegyzés az ellenőrzésről.
8.	Rendszerellenőrzés, gazdálkodás ellenőrzése a fenntartó részéről.	Évente terv szerint.	Óvodavezető, belső ellenőr.	Helyszíni ellenőrzés az intézményben.	Értesítés az ellenőrzésről, ellenőrzési jelentés, intézkedési terv, ellenőrzések nyilvántartása.

Keszthelyi Életfa Óvoda
„TISZTA FORRÁS”
PEDAGÓGIAI PROGRAM

Intézményértékelés a fenntartó részéről					
	Az intézményértékelést megalapozó dokumentum	Értékelés ideje	Értékelés szempontjai	Visszacsatolás	Dokumentumok
1.	Éves munkaterv, plusz anyagi forrást igénylő feladatok – programok esetén illetve fenntartó plusz feladatot jelöl ki az intézménynek	Nevelési év elején	Jogszabálynak megfelelő tartalom.	Bizottsági előterjesztés, tárgyalás, elfogadás.	Határozat.
2.	PP, Házi rend, SZMSZ	Módosítás esetén, ill. jogszabály változás esetén.	Jogszabálynak megfelelő tartalom.	Bizottsági előterjesztés, tárgyalás, elfogadás.	Határozat az elfogadásról.
3.	Intézményvezetői beszámoló – fenntartói szakmai ellenőrzés a beszámoló alapján.	Nevelési év végén.	Pedagógiai Programban rögzített szakmai megvalósulás.	Bizottsági előterjesztés, tárgyalás, elfogadás.	Határozat az elfogadásról.
4.	Értékelés a Pedagógus Továbbképzési Program megvalósulásáról.	5 évente	Jogszabályi megfelelés.	Bizottsági előterjesztés, tárgyalás, elfogadás.	Határozat az elfogadásról.
5.	Tanügyi ellenőrzés a fenntartó részéről.	Vezetőváltást megelőző évben	Jogszabályokban megfelelő tanügyi igazgatás az intézményben	Helyszíni ellenőrzés az intézményben.	Feljegyzés az ellenőrzésről.
6.	Rendszerellenőrzés, gazdálkodás ellenőrzése a fenntartó részéről.	Évente, tervszerint.	Takarékos, jogszabályoknak, helyi szabályozóknak megfelelő gazdálkodás.	Helyszíni ellenőrzés az intézményben.	Értesítés az ellenőrzésről, ellenőrzési jelentés, intézkedési terv, ellenőrzések nyilvántartása.

XX. A gyermekek fejlettségállapotának mérése - A pedagógiai munka dokumentációi

A nevelés megvalósításának tervezése

A nevelés megvalósításához szükséges folyamatok tervezése során az Óvoda meghatározza:

- a nevelésre vonatkozó minőségcélokat és követelményeket;
- a folyamatok és dokumentumok kialakításának szükségességét, valamint a szükséges erőforrások megteremtését;
- a nevelési folyamattal, kapcsolatos figyelemmel kísérési, mérési, ellenőrzési és vizsgálati tevékenységeket, valamint a nevelés eredményeivel szembeni követelményeket;
- azokat a feljegyzéseket, amelyek annak bizonyításához szükségesek, hogy a nevelési folyamat és eredménye kielégítik a követelményeket.

A gyermek befogadása az óvodába

- a befogadó gyermekcsoport kijelölése,
- az óvodába lépést megelőző személyes kapcsolat felvétele,
- a gyermektársak felkészítése a fogadására,
- a gyermek óvodával ismerkedése a szülő jelenlétében,
- személyhez szülő kötődés kialakítása a gyermekcsoportban dolgozó felnőttekkel,
- a gyermektársakkal való kapcsolat kialakulásának segítése.

A gyermek fejlődési jellemzőinek megismerése

- A gyermek óvodába lépését megelőző élettörténetének, otthoni szokásainak, egészségi állapotának, magatartási jellemzőinek megismerése a szülő elmondásából, valamint az általa kitöltött anamnézis lapból kapunk információt.
- Testi fejlődéséről, egészségi állapotáról a gyermekorvos véleménye alapján szerzünk ismereteket.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek felvétele esetén a szakértői bizottság által kiállított szakvélemény megismerése.
- A gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követése és rögzítése az óvodai élet során történik.

A gyermekek fejlődésének nyomon követése

Óvodánk mérési-értékelési rendszerének megfogalmazásakor célunk a gyermekek érésének, folyamatos fejlődésének nyomon követése.

Alapértékként vesszük figyelembe a gyermekek saját ütemük szerinti fejlődését, önmagukhoz viszonyított fejlesztését, mérését, ezzel összefüggően az iskolásítás elkerülését. Szem előtt tartjuk, hogy a mérések többnyire a pillanatnyi állapotot és fejlettséget rögzítik, ezért a következtetések levonásakor a lehető legtöbb meghatározó okot és szempontot igyekszünk figyelembe venni.

Az óvoda nevelési intézmény, melyben a következő módszereket tartjuk elfogadhatónak.

- megfigyelés (természetes környezetben, tevékenység közben, folyamatos megfigyeléssel)
- beszélgetés (természetes környezetben, nyugodt légkörben, életkori sajátosságok figyelembevételével)
- gyermekmunkák elemzése (családrajz, emberrajz)
- dokumentumelemzés (csoportnapló, feljegyzések, fejlesztő programok).

A méréseket elsősorban a gyermekekkel foglalkozó óvodapedagógusok végzik, a következő területeken:

Gyermeki mérés területei

- I. Kognitív kompetenciák
- I./1. Játék
- II. – III. Beszéd fejlődés – Hallásészlelés
- IV. Látásérzékelés
- V. Mozgásos kompetenciák
 - Nagymozgás - mozgáskoordináció
 - Finommotorika
- V./1. Egészséges életmódra nevelés, testi képességek
- VI. Érzelmi nevelés és szocializáció 1-2.

Előfordulnak azonban olyan esetek, amikor külső szakemberek segítségét is igénybe vesszük:

- abban az esetben, ha a gyermek folyamatos megfigyelése, mérése előrevetíthető problémákat jelez
- annál a gyermeknél, akit két év alatt nem sikerült biztonsággal megítélni
- általános, minden 5 évesnél nagyobb gyermekre kiterjedő logopédiai, diszlexia prevenció, ill. fejlettségi vizsgálat

Nevelési céljaink megvalósítása során a gyermekek fejlődését folyamatosan értékeljük.

Tapasztalatainkat a helyileg kialakított fejlődési naplóban, a Csoportnaplóban az egyéni nevelési-fejlesztési területeket, feladatokat is kijelöljük, majd rögzítjük a feladatok megvalósulását is. Feljegyzéseiket felhasználva tájékoztatják a szülőket a gyermekek óvoda életéről, fejlődéséről. A gyermekekről vezetett fejlődési naplóra alapozva kérjük külső szakember segítségét, a kiemelt bánásmódot igénylő gyermekek esetében, valamint ez alapján készül el szükség esetén a Pedagógiai Szakszolgálat vagy a Szakértői Bizottság felé az iskolaérettség megállapítását kérő óvodapedagógusok által készített vizsgálati kérelem is. Az óvoda a gyermek értelmi, beszéd-, hallás-, látás-, mozgásfejlődésének eredményét - szükség szerint, de legalább félévenként - rögzíti. /20/2012. EMMI rendelet 63.§(4)

Dokumentációja

- a **gyermek személyi anyaga**, mely tartalmazza:
 - szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye,
 - logopédus, fejlesztő pedagógus,
 - pszichológus feljegyzései,

- egyéb szakmai szolgáltató, egészségügyi, gyermekvédelmi szolgálat iratai vagy másolata
 - logopédus, fejlesztő pedagógus, pszichológus, gyógypedagógus éves terve és egyéni fejlesztési tervei
 - nevelési tanácsadó véleménye
- **a gyermek egyéni fejlődési naplója**, mely tartalmazza:
- anamnézis,
 - családlátogatás tapasztalatai,
 - fejlettség mérőlapok,
 - gyermekrajzok
 - feladatlapok

XXI. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére, hat – hét éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre. Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek a sikeres iskolai munkához.

-

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében speciális szakemberek segítségével folyamatos fejlesztés mellett végezzük pedagógiai munkánkat. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait, - az iskolába kerülő gyermekekkel szemben, mert csak így módon közelíthető meg, illetve érhető el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

XXII. A nevelési program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések

20/2012. EMMI rendelet melléklete alapján

JEGYZÉK

a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről

XXIII. Legitimációs záradék

Érvényességi rendelkezések

A Pedagógiai program érvényességi ideje: 2022-től

Felülvizsgálata: négy évenként

A felülvizsgálatának és módosításának kötelező indokai:

- Jogszábváltozás,
- Fenntartó által meghatározott feladatváltozás

A Pedagógiai program nem kötelező felülvizsgálatát és módosítását kérheti

- A vezetőnek benyújtott írásbeli előterjesztés után, a nevelőtestület 50+1%-os támogatásával
- A Közalkalmazotti Tanács elnöke, mint a döntés előkészítő és érdekegyeztető fórum képviselője.

A helyi óvodai nevelési program nyilvánossága:

- minden csoportban, és a szülői váróban megtalálható
- egy példány az óvodavezető irodájában
- egy példány a bejáratnál lévő szülői faliújságon
- a szülők részére készített rövidített változat minden csoport faliújságján megtalálható
- az óvoda honlapján

Jelen „Tiszta Forrás” Pedagógiai Program hatálya kiterjed

- az óvodával jogviszonyban álló pedagógusra, alkalmazottakra
- az óvodával jogviszonyban álló gyermekekre
- az intézménnyel jogviszonyban nem álló, de az intézményben munkát végző pedagógusra

A nevelőtestület a jelen „Tiszta Forrás” Helyi Óvodai Pedagógiai Program a 2022. augusztus 26. napján tartott határozatképes ülésén át nem ruházható jogkörében meghozott 100 %-os igenlő szavazattal elfogadta. Az elfogadás tényét a nevelőtestület tagjai a mellékelt jegyzőkönyvi kivonat és az ahhoz tartozó jelenléti ív aláírásával tanúsítják.

Keszthely, 2022. augusztus 26.

PH.

.....

Óvodavezető

Keszthelyi Életfa Óvoda
„TISZTA FORRÁS”
PEDAGÓGIAI PROGRAM

Jelen „Tiszta Forrás” Pedagógiai Program a Keszthelyi Életfa Óvoda 8360 Keszthely, Vaszary Kolos u. 12. Közalkalmazotti Tanácsa 2022.08.26. napján megtartott, határozatképes értekezletén élt véleményezési jogával, és jóváhagyásra javasolta

Keszthely, 2022.08.26.

.....

Közalkalmazotti Tanács elnöke

Jelen „Tiszta Forrás” Pedagógiai Program a Keszthelyi Életfa Óvoda 8360 Keszthely, Vaszary Kolos u. 12. Szülői Közösség 2022.08.26. napján megtartott, határozatképes értekezletén élt egyetértési és véleményezési jogával, és jóváhagyásra javasolta és ellenvetést nem fogalmazott meg.

Keszthely, 2022.08.26.

Urbanics-Rétfalvi Edit

Szülői Közösség képviselőjében